

พระราชบัญญัติ

รับราชการทหาร

พ.ศ. ๒๔๕๓

พร้อมด้วย

กฎกระทรวง และระเบียบ

รวบรวมและจัดทำโดย

อรรถพ จันทร์กิติสกุล

กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

กระทรวงการต่างประเทศ

คำชี้แจงการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ฉบับนี้เปิดอ่านได้ด้วยการใช้โปรแกรม Acrobat Reader เวอร์ชัน ๖ ติดตั้งในเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีระบบปฏิบัติการ Windows หรือ Macintosh รวมทั้ง เครื่อง Palm OS การเปิดอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในเครื่อง Palm OS ผู้ใช้ต้องมีโปรแกรม Adobe Reader สำหรับเครื่อง Palm OS เวอร์ชัน ๓ หรือสูงกว่า โดยจะต้องดาวน์โหลดหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นี้มาติดตั้งในเครื่องคอมพิวเตอร์ก่อน หลังจากนั้นจึงถ่ายโอนไปติดตั้งในเครื่อง Palm OS

ผู้ใช้สามารถเลือกอ่านข้อมูลในแต่ละหน้าได้ โดยการกดเมาส์ข้างซ้ายเลื่อนรูปมือ (cursor) ในจอภาพขึ้นลง เพื่อไปยังข้อมูลหน้าที่ต้องการ หรืออาจเลือกหัวข้อหรือมาตราที่ต้องการอ่านในหน้าสารบัญของหนังสือ แล้วกดเมาส์ข้างซ้ายเพื่อไปสู่หัวข้อหรือมาตรานั้น รวมทั้งอาจเลือกหัวข้อจากสารบัญอิเล็กทรอนิกส์ด้วยการเลื่อนเมาส์ไปกดคำว่า Bookmarks ซึ่งอยู่ในขอบซ้ายของจอภาพได้ด้วย สำหรับรูปสามเหลี่ยม ◀ และ ▶ ซึ่งอยู่ด้านขวามือตอนบนของแต่ละหน้า มีไว้เพื่อความสะดวกในการเลือกไปสู่หน้าก่อน (previous) หรือหน้าถัดไป (next) ได้ โดยเลื่อนเคอร์เซอร์รูปมือไปที่รูปสามเหลี่ยม แล้วกดเมาส์ข้างซ้าย นอกจากนี้ การกดเมาส์ข้างขวาจะปรากฏเมนูเชื่อมโยงไปสู่หน้าถัดไปหรือหน้าก่อนให้เลือกได้เช่นกัน ในกรณีต้องการปรับจอภาพให้กว้างขึ้น หรือปรับแถบรายการ (menu bar) และแถบเครื่องมือ (tool bar) ให้กด Ctrl – L หรือ F8 , F9 แล้วแต่กรณี

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ฉบับนี้ เป็นฉบับไม่เสียมูลค่า (Free copy) การนำไปติดตั้งในเครือข่าย (web site) จะต้องแจ้งให้เจ้าของลิขสิทธิ์ทราบและอนุญาตก่อน การนำข้อมูลกฎหมายนี้ไปใช้ต้องตรวจสอบกับราชกิจจานุเบกษาก่อนใช้ทุกครั้ง

อรณพ จันทร์กิตติสกุล

พฤศจิกายน ๒๕๕๗

annopch@mfa.go.th

สารบัญ

คำชี้แจงการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์	๒
พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗	๘
มาตรา ๑ – มาตรา ๔	๘
มาตรา ๕	๙
มาตรา ๖	๑๐
หมวด ๑ บททั่วไป	
มาตรา ๗ – มาตรา ๘	๑๑
มาตรา ๙	๑๑
มาตรา ๑๐ - มาตรา ๑๒	๑๒
มาตรา ๑๒ ทวิ	๑๓
หมวด ๒ การยกเว้น	
มาตรา ๑๓ - มาตรา ๑๔	๑๓
มาตรา ๑๕	๑๔
หมวด ๓ การลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอ	
มาตรา ๑๖	๑๔
มาตรา ๑๗ - มาตรา ๑๘	๑๔
มาตรา ๑๙ - มาตรา ๒๑	๑๖
หมวด ๔ การเรียกคนเข้ากองประจำการ	
มาตรา ๒๒ - มาตรา ๒๖	๑๗
มาตรา ๒๗	๑๘
หมวด ๕ การตรวจเลือกคนเข้ากองประจำการ	
มาตรา ๒๘	๑๘
มาตรา ๒๘ ทวิ - มาตรา ๒๘ จัตวา	๑๙
มาตรา ๒๙ - มาตรา ๓๐	๒๐
มาตรา ๓๑ - มาตรา ๓๕	๒๑
มาตรา ๓๖ - มาตรา ๓๗	๒๒

หมวด ๖ การปลด

มาตรา ๓๘ - มาตรา ๓๙	๒๒
มาตรา ๔๐ - มาตรา ๔๑	๒๓

หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๒	๒๓
มาตรา ๔๓ - มาตรา ๔๖	๒๔
มาตรา ๔๗ - มาตรา ๔๙	๒๕

หมวด ๘ บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๐	๒๕
----------	----

หมวด ๙ การรักษาพระราชบัญญัติ

มาตรา ๕๑	๒๖
----------	----

พระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘	๒๗
พระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗	๒๗
ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕	๒๘
ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๐ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕	๒๘
พระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๖	๒๘

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓	๒๙
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๗	๓๑
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๙	๓๓
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐	๓๕

กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๔	๓๖
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๒	๓๙
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๕	๔๑
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๖	๔๓
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๗	๔๕
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๙	๕๐
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๐	๕๗
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒	๖๐
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓	๖๓
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๕	๖๕
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๗	๖๗
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๒	๗๐
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๔	๗๓
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๑	๗๕
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๗	๗๗
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๘	๗๘
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๗๒	๘๑
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๗๓	๘๓
กฎกระทรวง ฉบับที่ ๗๔	๘๔

พระราชบัญญัติ

รับราชการทหาร

พ.ศ. ๒๔๖๓

พระราชบัญญัติ

รับราชการทหาร

พ.ศ. ๒๕๕๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖

เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เสียใหม่ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๖”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พุทธศักราช ๒๕๕๖

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

(๑) วิธีนับอายุ ถ้าเกิดพุทธศักราชใดให้ถือว่ามียุครบหนึ่งปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นพุทธศักราชที่เกิดนั้น ส่วนการนับอายุต่อไปให้นับแต่เฉพาะปีที่สิ้นพุทธศักราชแล้ว ถ้าไม่ปรากฏปีเกิดให้นายอำเภอท้องที่เป็นผู้กำหนด ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒)^๒ “ทหารกองเกิน” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์และยังไม่ถึงสามสิบปีบริบูรณ์ ซึ่งได้ลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๑๖ หรือผู้ซึ่งได้ลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๑๘ แล้ว

^๑ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓ หน้า ๑๕๕ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

^๒ มาตรา ๔ (๒) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๖

(๓) “ทหารกองประจำการ” หมายความว่า ผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนกองประจำการ และได้เข้ารับราชการในกองประจำการจนกว่าจะได้ปลด

(๔) “ทหารกองหนุนประเภทที่ ๑” หมายความว่า ทหารที่ปลดจากกองประจำการ โดยรับราชการในกองประจำการจนครบกำหนด หรือทหารกองเกินซึ่งสำเร็จการฝึกวิชาทหารตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร และได้ขึ้นทะเบียนกองประจำการแล้วปลดเป็นกองหนุนตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) “ทหารกองหนุนประเภทที่ ๒” หมายความว่า ทหารที่ปลดจากกองเกินตามมาตรา ๓๕ หรือปลดจากกองประจำการตามมาตรา ๔๐

(๖) “พื้นราชการทหารประเภทที่ ๑” หมายความว่า ทหารซึ่งถูกปลดโดยที่ได้รับราชการในชั้นต่าง ๆ จนครบกำหนดหรือโดยที่พิการทุพพลภาพ หรือมีโรคซึ่งไม่สามารถจะรับราชการทหารได้ในระหว่างรับราชการตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) “พื้นราชการทหารประเภทที่ ๒” หมายความว่า ทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ที่มีอายุสี่สิบหกปีบริบูรณ์แล้วหรือทหารกองเกิน หรือทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ซึ่งพิการทุพพลภาพ หรือมีโรคอันไม่สามารถจะรับราชการทหารได้ในระหว่างรับราชการทหารตามพระราชบัญญัตินี้ หรือนายทหารสัญญาบัตรที่ถูกปลดโดยถูกถอดหรือออกจากยศ

(๘) “ทหารประจำการ” หมายความว่า ทหารซึ่งรับราชการตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนดซึ่งไม่ใช่ทหารกองประจำการ

(๙)^๓ “อำเภอ” หมายความว่า รวมถึงกิ่งอำเภอด้วย

(๑๐)^๔ “ที่ว่าการอำเภอ” หมายความว่า รวมถึงที่ว่าการกิ่งอำเภอด้วย

(๑๑)^๕ “นายอำเภอ” หมายความว่า รวมถึงปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอด้วย

มาตรา ๕^๖ บุคคลซึ่งต้องลงบัญชีทหารกองเกิน ให้ลงบัญชีที่อำเภอดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลซึ่งบิดายังมีชีวิตอยู่ หรือถ้าบิดาถึงแก่กรรมแล้วมารดายังมีชีวิตอยู่ หรือถ้าทั้งบิดาและมารดาถึงแก่กรรมแล้วมีผู้ปกครอง ให้ลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอท้องที่ที่บิดาหรือมารดาหรือผู้ปกครองมีภูมิลำเนา แล้วแต่กรณี

๓ ๔ ๕ ๖ มาตรา ๔ (๕), มาตรา ๔ (๑๐), มาตรา ๔ (๑๑), มาตรา ๕ แก้ไขโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

(๒) บุคคลซึ่งเกิดนอกสมรสและบิดามีได้จดทะเบียนรับรองบุตร หรือถ้ามารดาถึงแก่กรรมแล้วมีผู้ปกครองให้ลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอท้องที่ที่มารดาหรือผู้ปกครองมีภูมิลำเนาแล้วแต่กรณี

(๓) บุคคลนอกจากที่กล่าวใน (๑) และ (๒) หรือบุคคลที่ไม่อาจลงบัญชีทหารกองเกินตาม (๑) หรือ (๒) ได้ไม่ว่าด้วยกรณีใดก็ตาม ให้ลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอท้องที่ที่บุคคลนั้นมีภูมิลำเนา ถ้าบุคคลนั้นไม่ปรากฏภูมิลำเนาให้ลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอท้องที่ที่พบตัวบุคคลนั้น

เมื่อได้ลงบัญชีทหารกองเกินแล้วให้ถือว่าผู้นั้นมีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่อำเภอที่ได้ลงบัญชีทหารกองเกิน

ภูมิลำเนาทหารให้มีได้เพียงแห่งเดียว

มาตรา ๖ การเรียกและการตรวจเลือกคนเข้าเป็นตำรวจกองประจำการตลอดถึงการยกเว้นและการปลดตำรวจซึ่งอยู่ในกองประจำการ ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกันกับการเรียกและการตรวจเลือกคนเข้าเป็นทหารกองประจำการ การยกเว้น และการปลดทหาร

การเรียกคนเข้ากองประจำการเป็นตำรวจ ให้กระทรวงมหาดไทยทำได้โดยตกลงกับกระทรวงกลาโหม

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ ชายที่มีสัญชาติเป็นไทยตามกฎหมาย มีหน้าที่รับราชการทหารด้วยตนเองทุกคน

มาตรา ๘ การรับบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการ ให้กระทำด้วยวิธีเรียกมาตรวจเลือก หรือจะรับเข้าเป็นทหารกองประจำการโดยวิธีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงก็ได้

ถ้ามีความจำเป็น การรับบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการจะไม่กระทำในบางท้องที่ก็ได้

มาตรา ๕^๓ ทหารกองเกินซึ่งมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์และยังไม่ถึงสามสิบปีบริบูรณ์ เป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างที่จะต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการ และเมื่อต้องเข้ากองประจำการจะต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการมีกำหนดสองปี ส่วนผู้ซึ่งมีคุณสมบัติพิเศษหรือเมื่อมีกรณีพิเศษ จะให้รับราชการทหารกองประจำการน้อยกว่าสองปีตามที่กำหนดในกฎกระทรวงก็ได้ แต่สำหรับผู้ซึ่งมีคุณสมบัติพิเศษนั้น จะอ้างสิทธิดังกล่าวได้ต่อเมื่อได้แสดงหลักฐานต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือก หรือต่อหน่วยทหารที่ตนร้องขอเข้ารับราชการในวันร้องขอ

วันเริ่มเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ให้นับแต่วันขึ้นทะเบียนกองประจำการในกรณีที่ทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการแล้ว แต่ยังไม่ขึ้นทะเบียนกองประจำการให้ไม่ได้ในวันที่ยื่นขอเข้ารับราชการทหารกองประจำการนั้น จะขึ้นทะเบียนกองประจำการภายหลังจากวันเข้ารับราชการทหารกองประจำการก็ได้ และให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนกองประจำการตั้งแต่วันที่เข้ารับราชการทหารกองประจำการ เมื่ออยู่ในกองประจำการจนครบกำหนดแล้วให้ปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๑ ดังนี้

กองหนุนชั้นที่ ๑ เจ็ดปี

กองหนุนชั้นที่ ๒ สิบปี

กองหนุนชั้นที่ ๓ หกปี

ตามลำดับชั้นไปจนปลดพ้นราชการทหารประเภทที่ ๑

บุคคลซึ่งสำเร็จการศึกษาทหารตามหลักสูตรที่กระทรวงกลาโหมกำหนดตามกฎหมายว่าด้วย การส่งเสริมการฝึกวิชาทหารและมีลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จะให้รับราชการทหารกองประจำการน้อยกว่าสองปี หรือให้ขึ้นทะเบียนกองประจำการแล้วปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๑ โดยไม่ต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการก็ได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่จะอ้างสิทธิดังกล่าวได้ต่อเมื่อได้แสดงหลักฐานต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือก หรือต่อหน่วยทหารที่ตนร้องขอเข้ารับราชการในวันร้องขอ หรือต่อหน่วยที่ขึ้นทะเบียนกองประจำการ แล้วแต่กรณี ส่วนที่จะให้อยู่ในกองหนุนชั้นใดและเป็นเวลาเท่าใดนั้น ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับการปลดทหารกองเกินที่ต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการตามวรรคสอง

^๓ มาตรา ๕ แก้ไขโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและสัสดีจังหวัดออกหนังสือสำคัญให้แก่ทหารที่ถูกปลดเป็นทหารกองหนุนไว้เป็นหลักฐาน หากหนังสือสำคัญชำรุดหรือสูญหาย ให้ผู้ถือแจ้งต่อนายอำเภอท้องที่เพื่อขอรับหนังสือสำคัญใหม่ โดยเสียค่าธรรมเนียมฉบับละหนึ่งบาท แต่ถ้การชำรุดหรือสูญหายนั้นเป็นเพราะเหตุสุดวิสัยก็ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

มาตรา ๑๐ นักเรียนทหาร เมื่อมีอายุสิบแปดปีบริบูรณ์ให้ขึ้นทะเบียนกองประจำการ ถ้ต้องออกจากนักเรียนในขณะที่อยู่ในกองประจำการยังไม่ครบกำหนด ให้ส่งตัวไปรับราชการในกรมกองทหารจนกว่าจะครบกำหนด

มาตรา ๑๑ การรับราชการทหารประจำการ การแบ่งประเภท และการปลดทหารประจำการ ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของกระทรวงกลาโหมทหารประจำการนั้น ถ้ยังมีได้ขึ้นทะเบียนกองประจำการ ก็ต้องขึ้นทะเบียนกองประจำการ และรับราชการในกองประจำการจนครบกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กระทรวงกลาโหมจะสั่งปลดเป็นทหารประเภทอื่น

มาตรา ๑๒^๕ บุคคลซึ่งได้ลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๑๖ หรือทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนผู้ใดประสงค์จะไปอยู่ต่างท้องที่ในอำเภอเดียวกันหรือต่างอำเภอเป็นการชั่วคราวเกินสามสิบวัน ให้แจ้งต่อนายอำเภอท้องที่ที่ตนเข้ามาอยู่ และให้นายอำเภอที่ได้รับแจ้งทำการสอบสวนและออกใบรับให้ แล้วแจ้งให้นายอำเภอท้องที่ที่ผู้นั้นมีภูมิลำเนาทหารทราบ

ถ้บุคคลตามวรรคหนึ่งประสงค์จะย้ายภูมิลำเนาทหาร ให้แจ้งต่อนายอำเภอท้องที่ที่ตนเข้ามาอยู่นั้น ให้นายอำเภอที่ได้รับแจ้งทำการสอบสวน เมื่อพิจารณาเห็นว่าผู้ขอย้ายได้มาตั้งทำมาหาเลี้ยงชีพเป็นประจำหรือมีที่อยู่เป็นหลักฐานและไม่ประสงค์จะหลีกเลี่ยงการรับราชการทหาร ก็ให้แจ้งไปยังนายอำเภอท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารเดิมทราบ เมื่อได้รับตอบยืนยันเป็นการถูกต้องจึงให้รับแจ้งการย้ายภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้นและออกใบรับให้ แล้วให้นายอำเภอที่เกี่ยวข้องแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดของตนทราบ

การแจ้งย้ายตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้กระทำภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ย้ายเข้ามาอยู่ในท้องที่

^๕ มาตรา ๑๒ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๖

มาตรา ๑๒ ทวิ^๕ บุคคลซึ่งได้ลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๑๖ หรือทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนผู้ใดได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อตัวหรือชื่อสกุล ให้ผู้นั้นนำหลักฐานไปแจ้งต่อนายอำเภอท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอนุญาต ให้นำอำเภอออกไปรับให้และแก้ไขสำคัญและบัญชีให้ถูกต้อง ในกรณีหนังสือสำคัญหรือใบสำคัญที่จังหวัดเป็นผู้ออก ให้ส่งผู้ว่าราชการจังหวัดและสัสดีจังหวัดจัดการแก้ไข

หมวด ๒

การยกเว้น

มาตรา ๑๓ บุคคลดังต่อไปนี้ ยกเว้นไม่ต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการคือ

- (๑) ภิกษุที่มีสมณศักดิ์ หรือที่เป็นเปรียญ และนักบวชในพระพุทธศาสนาแห่งนิกายจีนหรือญวนที่มีสมณศักดิ์
- (๒) คนพิการทุพพลภาพ ซึ่งไม่สามารถเป็นทหารได้
- (๓) บุคคลซึ่งไม่มีคุณวุฒิที่จะเป็นทหารได้เฉพาะบางท้องที่ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔^{๑๐} บุคคลดังต่อไปนี้ เมื่อลงบัญชีทหารกองเกินแล้วไม่เรียกมาตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการในยามปกติ คือ

- (๑) พระภิกษุ สามเณร และนักบวชในพระพุทธศาสนาแห่งนิกายจีนหรือญวน ซึ่งเป็นนักรธรรมตามที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง
- (๒) นักบวชศาสนาอื่นซึ่งมีหน้าที่ประจำในกิจของศาสนาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และผู้ว่าราชการจังหวัดออกใบสำคัญให้ไว้
- (๓) บุคคลซึ่งอยู่ในระหว่างการฝึกวิชาทหารตามหลักสูตรที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร
- (๔) นักเรียน โรงเรียนเตรียมทหารของกระทรวงกลาโหม

^๕ มาตรา ๑๒ ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๖

^{๑๐} มาตรา ๑๔ แก้ไขโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

(๕) ครูซึ่งประจำทำการสอนหนังสือหรือวิชาการต่างๆ ที่อยู่ในความควบคุมของกระทรวง ทบวง กรม หรือราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และผู้ว่าราชการจังหวัดออกใบสำคัญให้ไว้

(๖) นักศึกษาของศูนย์กลางอบรมการศึกษาผู้ใหญ่ของกระทรวงศึกษาธิการ

(๗) นักศึกษาของศูนย์ฝึกการบินพลเรือนของกระทรวงคมนาคม

(๘) บุคคลซึ่งได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ

(๙) บุคคลซึ่งได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกครั้งเดียวตั้งแต่สิบปีขึ้นไป หรือเคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหลายครั้งรวมกันตั้งแต่สิบปีขึ้นไป หรือเคยถูกศาลพิพากษาให้กักกัน

การไม่เรียกมาตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการในยามปกติ และการออกใบสำคัญตาม (๒) และ (๕) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕^{๑๑} บุคคลซึ่งพ้นจากฐานะตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๓ (๑) มาตรา ๑๔ (๑) (๒) (๓) (๕) (๖) หรือ (๗) มาตรา ๒๗ (๒) หรือมาตรา ๒๘ (๓) ให้แจ้งด้วยตนเองต่อนายอำเภอท้องที่ที่ตนอยู่หรือทำการประจำ ภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากฐานะเช่นนั้น และให้นายอำเภอออกใบรับให้ ถ้าผู้นั้นมีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่อำเภออื่น ให้นายอำเภอที่ได้รับแจ้งแจ้งต่อไปยังนายอำเภอท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของผู้นั้น

หมวด ๓

การลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอ

มาตรา ๑๖^{๑๒} บรรดาชายซึ่งมีสัญชาติไทย เมื่อมีอายุย่างเข้าสิบแปดปีในพุทธศักราชใด ให้ไปแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกินภายในพุทธศักราชนั้น

๑๑ ๑๒

มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๖

ผู้ใดไม่สามารถไปลงบัญชีทหารกองเกินด้วยตนเองได้ ต้องให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและเชื่อถือได้ไปแจ้งแทน ให้นายอำเภอสอบสวน เมื่อเห็นว่าถูกต้อง ให้ลงบัญชีทหารกองเกินไว้ ถ้าไม่มีผู้มาแจ้งแทน ให้ถือว่าผู้นั้นหลีกเลี่ยงชัดเจน ไม่มาลงบัญชีทหารกองเกิน

เมื่อได้รับการขอลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา^{๑๕} ให้นายอำเภอออกไปสำคัญหรือไปรับให้ผู้ขอลงบัญชีทหารกองเกินไว้เป็นหลักฐาน หากไปสำคัญชำรุดหรือสูญหาย ให้ผู้ถือแจ้งต่อนายอำเภอท้องที่เพื่อขอรับใบสำคัญใหม่โดยเสียค่าธรรมเนียมฉบับละหนึ่งบาท แต่ถ้าการชำรุดหรือสูญหายนั้นเป็นเพราะเหตุสุดวิสัยก็ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ผู้ซึ่งได้ลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา^{๑๕}แล้วให้ถือว่าเป็นทหารกองเกินตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ของพุทธศักราชถัดไป

การลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา^{๑๕} ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ ในเดือนกันยายนทุกปี ให้นายอำเภอจัดการประกาศให้ผู้ที่มีอายุถึงเขตที่จะต้องลงบัญชีทหารกองเกิน ไปลงบัญชีทหารกองเกินตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖

ประกาศเช่นว่านี้ ให้นายอำเภอปิดไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอและ ณ ที่เปิดเผยตามชุมชนในท้องที่นั้น กับให้นายอำเภอส่งประกาศให้กำนันผู้ใหญ่บ้านเพื่อนำไปแจ้งให้ราษฎรในท้องที่ของตนทราบด้วย

มาตรา ๑๗ ^{๑๑} บุคคลซึ่งยังมีได้ลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอพร้อมกับคนชั้นปีเดียวกันเพราะเหตุใด ๆ ก็ดี ถ้าอายุยังไม่ถึงสี่สิบหกปีบริบูรณ์ ให้ปฏิบัติทำนองเดียวกับมาตรา ๑๖ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สามรถจะปฏิบัติได้ แต่จะให้ผู้อื่นแจ้งแทนไม่ได้ ถ้านายอำเภอจะเรียกตัวลงบัญชีทหารกองเกินก็ยอมทำได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว

เมื่อได้รับการลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา^{๑๕} ให้นายอำเภอออกไปสำคัญหรือไปรับให้ไว้เป็นหลักฐาน หากไปสำคัญชำรุดหรือสูญหาย ให้ผู้ถือแจ้งต่อนายอำเภอท้องที่เพื่อขอรับใบสำคัญใหม่โดยเสียค่าธรรมเนียมฉบับละหนึ่งบาท แต่ถ้าการชำรุดหรือสูญหายนั้นเป็นเพราะเหตุสุดวิสัยก็ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

^{๑๑} มาตรา ๑๗ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๖

ผู้ซึ่งได้ลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๑๕ แล้วให้ถือว่าเป็นทหารกองเกินตั้งแต่วัน
ลงบัญชีทหารกองเกิน แต่ถ้ามีอายุครบกำหนดปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ตามมาตรา ๑๕
เมื่อได้ลงบัญชีทหารกองเกินแล้วให้ปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ทันที

การลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๑๕ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบ
ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ เมื่อจำเป็น นายอำเภอมีอำนาจประกาศเรียกบุคคลที่ได้ลงบัญชีทหาร
กองเกินไว้ที่อำเภอตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๘ แล้ว ไปแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกินใหม่
ได้ ภายในกำหนดเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันประกาศ

ประกาศเช่นว่านี้ ให้นายอำเภอปิดไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอและ ณ ที่เปิดเผยตามชุมชน
ชนในท้องที่นั้น กับให้นายอำเภอส่งประกาศให้กำนันผู้ใหญ่บ้านเพื่อนำไปแจ้งให้ราษฎรในท้องที่
ของตนทราบด้วย

ผู้ใดไม่สามารถจะไปลงบัญชีทหารกองเกินด้วยตนเองได้ ต้องให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติ
ภาวะและพอจะเชื่อถือได้ไปแจ้งแทน ถ้าไม่มีผู้แทนให้ถือว่าผู้นั้นหลีกเลี่ยงชัดเจน

เมื่อได้รับการขอลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๑๕ ให้นายอำเภอออกไปสำคัญ
หรือไปรับให้ผู้ขอลงบัญชีทหารกองเกินไว้เป็นหลักฐาน ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หากไป
สำคัญชำระหรือสูญหายให้ผู้ถือแจ้งต่อนายอำเภอท้องที่เพื่อขอรับใบสำคัญใหม่โดยเสียค่าธรรมเนียม
นิยมฉบับละหนึ่งบาท แต่ถ้าการชำระหรือสูญหายนั้นเป็นเพราะเหตุสุดวิสัย ก็ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

มาตรา ๒๐ บุคคลตามมาตรา ๑๗ (๑) และ (๓) ให้ยกเว้นไม่ต้องลงบัญชีทหารกองเกิน

มาตรา ๒๑^{๑๔} บุคคลดังต่อไปนี้ไม่ต้องไปแสดงตนต่อนายอำเภอ ตามมาตรา ๑๖
มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๑๕ คือ

(๑) สามเณรเปรียญ

(๒) ผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างควบคุมหรือคุมขังของเจ้าพนักงาน

แต่ให้ลงบัญชีทหารกองเกินไว้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบที่กำหนดในกฎ
กระทรวง

^{๑๔} มาตรา ๒๑ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๖

หมวด ๔

การเรียกคนเข้ากองประจำการ

มาตรา ๒๒ บุคคลที่อยู่ในกำหนดออกหมายเรียกมาตรวจเลือกเข้าเป็นทหารกองประจำการนั้น คือ ผู้ที่เป็นทหารกองเกิน

มาตรา ๒๓ การที่จะเรียกทหารกองเกินเข้ารับราชการกองประจำการเมื่อใดอายุใดบ้าง และกี่ครั้งนั้น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔^{๑๕} การเรียกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการนั้น ให้ นายอำเภอออกหมายเรียกทหารกองเกินซึ่งลงบัญชีทหารกองเกินไว้ตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ และ มาตรา ๑๙ มาตรวจเลือก ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๕^{๑๖} ทหารกองเกินเมื่อมีอายุย่างเข้าสี่สิบเอ็ดปีในพุทธศักราชใด ต้องไป แสดงตนเพื่อรับหมายเรียกที่อำเภอท้องที่ซึ่งเป็นภูมิลำเนาทหารของตน ภายในพุทธศักราชนั้น

ทหารกองเกินที่พ้นจากฐานะการยกเว้นตามมาตรา ๑๔ (๓) หรือการผ่อนผันตาม มาตรา ๒๓ (๒) และมาตรา ๒๔ (๓) ในพุทธศักราชใด ต้องไปแสดงตนเพื่อรับหมายเรียกหรือเพื่อ จำหน่ายบัญชีเรียกทหารกองเกินตามแต่กรณีที่อำเภอท้องที่ ซึ่งเป็นภูมิลำเนาทหารของตนภายใน พุทธศักราชนั้น

ผู้ใดไม่สามารถจะไปรับหมายเรียกด้วยตนเองได้ ต้องให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะ และพอจะเชื่อถือได้ไปรับหมายเรียกแทน ถ้าไม่มีผู้แทนให้ถือว่าผู้นั้นหลีกเลี่ยงชัดเจน

มาตรา ๒๖ ในเดือนตุลาคมทุกปี ให้นายอำเภอจัดการประกาศให้ทหารกองเกินที่มีอายุย่างเข้าสี่สิบเอ็ดปีในพุทธศักราชนั้น ไปแสดงตนเพื่อรับหมายเรียกที่อำเภอตามที่กำหนดไว้ใน มาตรา ๒๕

ประกาศเช่นว่านี้ให้นายอำเภอปิดไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอและ ณ ที่เปิดเผยตามชุมชนในท้องที่นั้น กับให้นายอำเภอส่งประกาศให้กำนันผู้ใหญ่บ้านเพื่อนำไปแจ้งให้ราษฎรในท้องที่ ของตนทราบด้วย

^{๑๕} มาตรา ๒๔ แก้ไขโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

^{๑๖} มาตรา ๒๕ แก้ไขโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๐ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

มาตรา ๒๗^{๑๑} ทหารกองเกินซึ่งถูกเรียกต้องมาให้คณะกรรมการตรวจเลือกทำการตรวจเลือกตามกำหนดหมายนั้น โดยนำไปสำคัญทหารกองเกิน บัตรประจำตัวประชาชนและประกาศนียบัตรหรือหลักฐานการศึกษาามาแสดงด้วย ถ้าไม่มาหรือมาแต่ไม่เข้ารับการตรวจเลือก หรือไม่ว่าอยู่นกว่าการตรวจเลือกแล้วเสร็จ ให้ถือว่าทหารกองเกินนั้นหลีกเลี่ยงข้อบังคับไม่มาให้คณะกรรมการตรวจเลือกทำการตรวจเลือก เว้นแต่

(๑) ข้าราชการซึ่งได้รับคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยปัจจุบันทันด่วนให้ไปราชการอันสำคัญยิ่ง หรือไปราชการต่างประเทศโดยคำสั่งของเจ้ากระทรวง

(๒) นักเรียนซึ่งออกไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓) ข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในสถานที่ราชการ หรือโรงงานอื่นใด ในระหว่างที่มีการรบหรือการสงคราม อันเป็นอุปสรรคในการรบหรือการสงครามและอยู่ในความควบคุมของกระทรวงกลาโหม

(๔) บุคคลซึ่งกำลังปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยทหารในราชการสนาม

(๕) เกิดเหตุสุดวิสัย

(๖) ไปเข้าตรวจเลือกที่อื่น

(๗) ป่วยไม่สามารถจะมาได้ โดยให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและเชื่อถือได้มาแจ้งต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือก

กรณีตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ต้องได้รับการผ่อนผันเฉพาะคราวจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย

หมวด ๕

การตรวจเลือกคนเข้ากองประจำการ

มาตรา ๒๘^{๑๒} ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกำหนดผู้ดำรงตำแหน่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้บัญชาการกองพล เป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจเลือกและคณะกรรมการชั้นสูง

^{๑๑} ^{๑๘} มาตรา ๒๗, มาตรา ๒๘ แก้ไขโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

มาตรา ๒๘ ทวิ^{๑๕} ให้ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกำหนดตามมาตรา ๒๘ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจเลือกขึ้นในท้องที่แต่ละจังหวัด เพื่อทำการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารประจำการ โดยให้ประกอบด้วยนายทหารสัญญาบัตรซึ่งมียศไม่ต่ำกว่าพันโทหนึ่งคน เป็นประธานกรรมการ นายทหารสัญญาบัตรซึ่งมียศหรือเทียบเท่าไม่สูงกว่าประธานกรรมการไม่เกินสองคน สัสดีจังหวัดหรือผู้แทนหนึ่งคน ซึ่งมีได้ประจำอยู่ในท้องที่จังหวัดที่ตรวจเลือกนั้น และนายทหารสัญญาบัตรซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะ แผนปัจจุบันชั้น ๑ สาขาเวชกรรมหนึ่งคนหรือหลายคนเป็นกรรมการ ถ้าไม่อาจแต่งตั้งนายทหารสัญญาบัตรซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะดังกล่าวเป็นกรรมการได้ ก็ให้แต่งตั้งผู้อื่นเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้น ๑ สาขาเวชกรรมแทน

หน้าที่ของกรรมการตรวจเลือก และวิธีการตรวจเลือกให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๘ ทริ^{๒๐} ให้ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกำหนดตามมาตรา ๒๘ แต่งตั้งคณะกรรมการชั้นสูงขึ้นในท้องที่แต่ละจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทนหนึ่งคน เป็นประธานคณะกรรมการ เจ้าหน้าที่สัสดี ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าสัสดีจังหวัดหนึ่งคนและข้าราชการอื่นซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนกหรือเทียบเท่าอีกหนึ่งคน เป็นกรรมการ

กรรมการชั้นสูงต้องไม่เป็นบุคคลคนเดียวกับกรรมการตรวจเลือก

คณะกรรมการชั้นสูงมีอำนาจพิจารณาตัดสินกรณีที่มีคำร้องตามมาตรา ๓๑ หรือกรณีที่มีข้อขัดแย้งระหว่างกรรมการตรวจเลือกซึ่งทำคำซึ่งทำคำชี้แจงเสนอขึ้นมา

คำตัดสินของคณะกรรมการชั้นสูงให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๘ จัตวา^{๒๑} ให้นายอำเภอท้องที่ที่มีการตรวจเลือกมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดสถานที่ทำการตรวจเลือก

(๒) จัดเจ้าหน้าที่และเอกสารเกี่ยวกับการตรวจเลือกเพื่อให้คณะกรรมการตรวจเลือกตรวจสอบได้ในวันตรวจเลือก

^{๑๕} มาตรา ๒๘ ทวิ แก้ไขโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๐ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

^{๒๐} ^{๒๑} มาตรา ๒๘ ทริ และมาตรา ๒๘ จัตวา เพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

(๓) จัดคนซึ่งมาตรวจเลือกให้รวมอยู่เป็นตำบลเพื่อฟังเรียกชื่อ

(๔) สอบสวนบุคคลซึ่งร้องขอในเหตุผลต่าง ๆ แล้วมอบเรื่องให้คณะกรรมการตรวจเลือกพิจารณา

(๕) ตรวจทานและบันทึกบัญชีเรียกของอำเภอตามผลการตรวจเลือก

(๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๕ เมื่อได้คัดคนที่ยกเว้นด้วยเหตุต่าง ๆ ออกแล้ว ถ้ามีจำนวนทหารกองเกินที่จะรับราชการเป็นทหารกองประจำการได้มากกว่าจำนวนที่ฝ่ายทหารต้องการ ให้ผ่อนผันแก่ประเภทบุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) บุคคลที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงบิดาหรือมารดาซึ่งไร้ความสามารถ หรือพิการทุพพลภาพ หรือชราจนหาเลี้ยงชีพไม่ได้และไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู แต่ถ้ามีบุตรหลายคนจะต้องเข้ากองประจำการพร้อมกัน คงผ่อนผันให้คนเดียวตามแต่บิดาหรือมารดาจะเลือก ถ้าบิดาหรือมารดาไม่สามารถจะเลือกได้ก็ให้คณะกรรมการตรวจเลือกพิจารณาผ่อนผันให้ หนึ่งคน

(๒) บุคคลที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงบุตรซึ่งมารดาตายหรือไร้ความสามารถ หรือพิการทุพพลภาพ และบุคคลที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงพี่หรือน้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมแต่บิดาหรือมารดาซึ่งบิดามารดาตาย ทั้งนี้เมื่อบุตรหรือพี่หรือน้องนั้นหาเลี้ยงชีพไม่ได้ และไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู

(๓) บุคคลที่อยู่ในระหว่างการศึกษิตตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้อ้างสิทธิตาม (๑) หรือ (๒) แห่งมาตรานี้ ต้องร้องขอผ่อนผันต่อนายอำเภอท้องที่ก่อนวันตรวจเลือกเข้ากองประจำการไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เว้นแต่ในกรณีพิเศษซึ่งไม่ใช่ความผิดของผู้ร้อง และผู้ร้องต้องร้องต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือกตามมาตรา ๓๐ อีกครั้งหนึ่ง นายอำเภอต้องสอบสวนหลักฐานไว้เสียก่อนวันตรวจเลือก เพื่อคณะกรรมการตรวจเลือกจะได้ตัดสินใจได้ทันที การขอผ่อนผันตาม (๑) ให้ปฏิบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ถ้าไม่สามารถจะผ่อนผันพร้อมกันทั้งสามประเภทได้ เพราะจะทำให้คนไม่พอจำนวนที่ฝ่ายทหารต้องการ ให้ผ่อนผันคนประเภทที่ ๑ และประเภทที่ ๒ รวมกันก่อน ถ้าคนยังเหลือจึงผ่อนผันคนประเภทที่ ๓ ถ้าจำนวนคนในประเภทใดจะผ่อนผันไม่ได้ทั้งหมดต้องให้คนประเภทนั้นจับสลาก

มาตรา ๓๐ ถ้าผู้ที่ถูกเรียกมาตรวจเลือกเห็นว่า ตนควรจะได้รับยกเว้นหรือผ่อนผัน ต้องนำหลักฐานมาแสดงต่อคณะกรรมการตรวจเลือกก่อนจับสลาก หรือก่อนกำหนดให้

เข้ากองประจำการ ในกรณีที่ไม่มีการจับสลาก มิฉะนั้นให้ถือว่าหมดสิทธิที่จะได้รับการยกเว้นหรือผ่อนผัน

มาตรา ๓๑ ในการตรวจเลือกคนเข้ากองประจำการนั้น ถ้าผู้ที่ต้องเข้ากองประจำการเห็นว่า คณะกรรมการตรวจเลือกตัดสินไม่ถูกต้องหรือไม่ยุติธรรม ก็ให้ยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการชั้นสูงได้ แต่ให้ส่งผู้นั้นเข้ากองประจำการก่อนจนกว่าจะได้รับคำตัดสินของคณะกรรมการชั้นสูง

มาตรา ๓๒^{๒๒} ถ้าปรากฏว่าทหารกองเกินซึ่งมีอายุเกินยี่สิบเอ็ดปีบริบูรณ์ และยังไม่ถึงสามสิบปีบริบูรณ์ในปีที่จะเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ไปทำมาหาเลี้ยงชีพในท้องที่อำเภออื่น และนายอำเภอท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารได้ส่งหมายเรียกไปยังนายอำเภอท้องที่ที่ผู้นั้นไปอยู่มอบแทนให้ เมื่อได้รับหมายเรียกแล้ว แต่ไม่สามารถจะไปตามหมายนั้นได้ เพราะไม่มีค่าพาหนะหรือจะไปไม่ทัน ผู้นั้นต้องรีบชี้แจงต่อนายอำเภอท้องที่ที่ไปอยู่ เมื่อนายอำเภอท้องที่นั้นสอบสวนได้ความจริงก็ให้เข้ารับการตรวจเลือกพร้อมกับคนในอำเภอท้องที่ที่ไปอยู่ แต่ถ้าไม่สามารถส่งเข้ารับการตรวจเลือกในอำเภอท้องที่นั้นได้ ก็ให้นายอำเภอรีบจัดส่งผู้นั้นไปรับการตรวจเลือกยังอำเภอท้องที่ใกล้เคียงตามที่เห็นสมควร

ให้นายอำเภอท้องที่ที่รับเข้าตรวจเลือกแจ้งต่อนายอำเภอท้องที่ที่ออกหมายเรียก

มาตรา ๓๓^{๒๓} ทหารกองเกินที่หลีกเลี่ยงขัดขืนตามมาตรา ๒๗ ถ้าไม่ขัดต่อการเป็นทหารกองประจำการ ก็ให้ส่งผู้นั้นเข้ารับราชการทหารกองประจำการในปีนั้นหรือปีถัดไปโดยไม่ให้จับสลาก

มาตรา ๓๔ ทหารกองเกินที่ถูกเข้ากองประจำการผู้ใด จักต้องเริ่มเข้ารับราชการทหารกองประจำการเมื่อใด ให้นายอำเภอท้องที่ที่รับเข้าตรวจเลือกเป็นผู้กำหนด และให้นายอำเภอออกหมายนัดเพื่อให้ทหารกองเกินผู้นั้นมา ณ ที่อำเภอท้องที่ตามที่ได้กำหนดไว้แล้ว เพื่อเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ถ้าทหารกองเกินผู้นั้น ไม่มาตามนัด ให้ถือว่าหลีกเลี่ยงขัดขืน

มาตรา ๓๕ ทหารกองเกินที่ถูกเข้ากองประจำการ เมื่อเริ่มเข้ารับราชการทหารกองประจำการเมื่อใด ให้รับขึ้นทะเบียนกองประจำการโดยไม่ชักช้า

ทหารกองประจำการต้องรับราชการประจำอยู่ในหน่วยทหารตามที่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารจะกำหนดให้

^{๒๒} ^{๒๓} มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๖

มาตรา ๓๖^{๒๔} ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนมีหน้าที่เข้ารับราชการทหารในการเรียกพลเพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อมพร้อม และในการระดมพล กระทรวงกลาโหมมีอำนาจกำหนดให้ทำการเรียกพลเพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อมพร้อมตามที่เห็นสมควร ส่วนการระดมพลให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

การเรียกเข้ารับราชการทหารตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงกลาโหมเป็นผู้จัดเตรียมและอำนวยความสะดวก และให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ดำเนินการเรียกและส่งทหารเข้ารับราชการตามความประสงค์ของกระทรวงกลาโหม

การผ่อนผันไม่ต้องเรียกหรือไม่ต้องเข้ารับราชการทหารตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๗ ทหารกองเกินและทหารกองหนุนที่ถูกเรียกเข้ารับราชการตามมาตรา ๓๖ และทหารประจำการ ต้องอยู่ในวินัยทหารเหมือนทหารกองประจำการ

หมวด ๖

การปลด

มาตรา ๓๘ การปลดทหารกองประจำการเป็นทหารกองหนุนชั้นที่ ๑ นั้น ถ้ากระทรวงกลาโหมเห็นว่ามีความจำเป็นจะเลื่อนกำหนดเวลาปลดไป ก็ให้ส่งเลื่อนไปได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๓๙^{๒๕} ทหารกองเกินเมื่อมีอายุครบกำหนดปลดแล้ว ให้ปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ตามลำดับ คือ

อายุสามสิบปีบริบูรณ์ เป็น ทหารกองหนุนชั้นที่ ๒

อายุสี่สิบปีบริบูรณ์ เป็น ทหารกองหนุนชั้นที่ ๓

อายุสี่สิบหกปีบริบูรณ์ เป็น พันราชการทหารประเภทที่ ๒

^{๒๔} มาตรา ๓๖ แก้ไขโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

^{๒๕} มาตรา ๓๙ พระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๓

มาตรา ๔๐ ทหารกองประจำการ ถ้าต้องจำขังหรือจำคุกครั้งเดียว หรือหลายครั้ง เมื่อมีกำหนดวันที่จะต้องทัณฑ์หรือต้องโทษรวมได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งปีก็ดี หรือทหารกองประจำการ ผู้ใดซึ่งกระทรวงกลาโหมเห็นว่าจะทำให้เสื่อมเสียแก่ราชการทหารด้วยประการใด ๆ ก็ดี จะปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ก็ได้

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพร้อมด้วยสัสดีจังหวัดออกใบสำคัญให้แก่ทหารที่ถูกปลดนี้ไว้เป็นหลักฐาน

ใบสำคัญนี้ หากชำรุดหรือสูญหาย ให้ผู้ถือแจ้งต่อนายอำเภอท้องที่เพื่อรับใหม่โดยเสียค่าธรรมเนียมฉบับละหนึ่งบาท แต่ถ้าการชำรุดหรือสูญหายนั้นเป็นเพราะเหตุสุดวิสัย ก็ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

มาตรา ๔๑ ทหารกองประจำการ ทหารกองเกิน หรือทหารกองหนุน ซึ่งยังไม่ครบกำหนดปลดพ้นราชการทหาร ถ้าพิการทุพพลภาพ หรือมีโรคซึ่งไม่สามารถจะรับราชการทหารได้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ก็ให้ปลดพ้นราชการทหารประเภทที่ ๑ หรือที่ ๒ แล้วแต่กรณี

ถ้าเป็นนายทหารสัญญาบัตรถูกถอดหรือออกจากยศ ก็ให้ปลดเป็นพ้นราชการทหารประเภทที่ ๒

ทั้งนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพร้อมด้วยสัสดีจังหวัดออกหนังสือสำคัญหรือใบสำคัญให้แก่ทหารตามประเภทที่ถูกปลดไว้เป็นหลักฐาน

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๒^{๒๖} หนังสือซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ให้ไว้แก่บุคคลใด ถ้าชำรุดหรือสูญหายแล้ว บุคคลนั้นไม่แจ้งด้วยตนเองต่อนายอำเภอท้องที่ เพื่อรับใหม่ตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๔๐ ภายในกำหนดสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่สามารรถแจ้งได้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสิบสองบาท

^{๒๖} มาตรา ๔๒ พระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๗

มาตรา ๔๓^{๒๗} ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๒ ทวิ หรือมาตรา ๑๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บุคคลใดได้ลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๑๖ แล้ว แต่ยังไม่เป็นทหารกองเกิน ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๒ ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๔^{๒๘} บุคคลใดไม่มาลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๘ หรือไม่มาลงบัญชีทหารกองเกินใหม่ตามมาตรา ๑๕ หรือไม่ยอมลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๒๑ หรือไม่รับหมายเรียกที่อำเภอตามมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าก่อนที่เจ้าหน้าที่ยกเรื่องขึ้นพิจารณาความผิด บุคคลนั้นได้มาขอลงบัญชีทหารกองเกินหรือขอลงบัญชีทหารกองเกินใหม่ หรือมาขอรับหมายเรียกที่อำเภอด้วยตนเอง หรือให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะและเชื่อถือได้มาแทนตน แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๕^{๒๙} บุคคลใดหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนไม่มาให้คณะกรรมการตรวจเลือกทำการตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการตามหมายเรียกของนายอำเภอ หรือมาแต่ไม่เข้ารับการตรวจเลือก หรือไม่อยู่จนกว่าการตรวจเลือกแล้วเสร็จ หรือหลีกเลี่ยง หรือขัดขืนด้วยประการใด ๆ เพื่อจะไม่ให้เข้ารับราชการทหารกองประจำการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือบุคคลใดเข้ารับราชการทหารกองประจำการแทนผู้อื่น หรือเรียก รับหรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น โดยสัญญาว่าจะช่วยเหลือผู้หนึ่งผู้ใดมิให้ต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี

มาตรา ๔๖^{๓๐} ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนผู้ใดหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนไม่เข้ารับราชการทหารในการเรียกพลเพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อม หรือในการระดมพลตามมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงสี่ปี

๒๗ ๒๘ ๒๙ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๖

๓๐ มาตรา ๔๖ แก้ไขโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

มาตรา ๔๗^{๓๐} ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนผู้ใดหลีกเลี่ยงหรือขัดขืนไม่เข้ารับราชการทหารในการเรียกพลเพื่อตรวจสอบตามมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินสามร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๘ บุคคลใดทำร้ายร่างกายตนเอง หรือให้ผู้อื่นทำเพื่อจะให้พ้นจากการรับราชการทหารตามพระราชบัญญัตินี้ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไปจนถึงแปดปี

ผู้สมรู้เป็นใจในการทำร้ายร่างกายเพื่อความมุ่งหมายดังกล่าวนี้ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนขึ้นไปจนถึงสี่ปี

มาตรา ๔๙ บุคคลใดใช้อุบายหลอกลวงให้เจ้าหน้าที่หลงเชื่อโดยเจตนาหลีกเลี่ยงให้พ้นจากการเข้ารับราชการทหารตามพระราชบัญญัตินี้จนเป็นผลสำเร็จ หรือยุยงเสียดสอนจนเกิดความผิดตามมาตรา ๓๖ นี้ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี

หมวด ๘

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๐ ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้

ก. การลงบัญชีทหารกองเกินที่อำเภอก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นอันใช้ได้

ข. หมายถึงคนเข้ารับราชการในกองประจำการ ซึ่งได้ออกไว้ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ เป็นอันใช้ได้ เว้นแต่บุคคลซึ่งได้รับการยกเว้นตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ต้องปฏิบัติตามหมายเรียกนั้น

ค. ผู้ที่ยังอยู่ในกองประจำการตามพระราชบัญญัติเดิมต้องรับราชการทหารต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดปลด

ง. ผู้ที่อยู่ในกองหนุนชั้นที่ ๑ ชั้นที่ ๒ หรือชั้นที่ ๓ ตามพระราชบัญญัติเดิมต้องอยู่ในกองหนุนชั้นนั้น ๆ ต่อไปจนกว่าจะครบกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

จ. ผู้ที่ถูกปลดพ้นราชการทหารตามพระราชบัญญัติเดิม ให้เป็นอันพ้นตลอดไป

ฉ. ผู้ที่เป็นทหารกองเกินอยู่ตามพระราชบัญญัติเดิม ให้เป็นทหารกองเกินตามพระราชบัญญัตินี้

^{๓๐} มาตรา ๔๗ แก้ไขโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

หมวด ๕ การรักษาพระราชบัญญัติ

มาตรา ๕๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงร่วมกันเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ การจัดกองทัพประจำการตามแผนการทหารปัจจุบัน ทำให้วิธีการเรียกบุคคลเข้ารับราชการทหารในกองประจำการต้องเปลี่ยนแปลงตามไปเป็นอันมาก จึงจำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารเสียใหม่ เพื่อให้เป็นการเหมาะสม

พระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๕๘

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากสถานการณ์ในขณะนี้มีความจำเป็นที่จะต้องให้ชายที่มีสัญชาติไทยได้เข้ารับราชการทหารเพื่อป้องกันประเทศชาติ โดยเปลี่ยนแปลงประเภทบุคคลที่ควรยกเว้นให้น้อยลง จึงจำเป็นต้องแก้ไขพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ เพื่อให้สอดคล้องกับความจำเป็นดังกล่าวแล้ว

(รก.๒๔๕๘/๖๖/๑พ/๒๖ สิงหาคม ๒๔๕๘)

พระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๗

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกระทรวงกลาโหมได้รวมโรงเรียนเตรียมทหารทั้ง ๓ กองทัพเข้าเป็นโรงเรียนเดียวกัน เรียกว่าโรงเรียนเตรียมทหาร และได้มีกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินให้ยุบเลิกภาค เป็นเหตุให้ผู้มีอำนาจตั้งคณะกรรมการตรวจเลือกเปลี่ยนแปลงไป กับเห็นควรยกเว้นการเรียกเข้ากองประจำการในยามปกติแก่นักศึกษาของศูนย์กลางอบรมการศึกษาผู้ใหญ่ของกระทรวงศึกษาธิการ และนักศึกษาของศูนย์ฝึกการบินพลเรือนของกระทรวงคมนาคมด้วย จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารให้สอดคล้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

(รก.๒๕๐๗/๓/๔๘/๒๑ มกราคม ๒๕๐๗)

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ *

ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๐ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ **

พระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๖ ***

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องด้วยบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารบางมาตรายังไม่เหมาะสม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมให้เหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

* รก.๒๕๑๕/๑๕๓/๑พ/๑๘ ตุลาคม ๒๕๑๕

** รก.๒๕๑๕/๑๕๐/๑พ/๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕

*** รก.๒๕๑๖/๓๕/๑พ/๒๘ มิถุนายน ๒๕๑๖

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๘)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงร่วมกันไว้ดังต่อไปนี้

วิธีนับอายุตามมาตรา ๔ (๑) คือ คนเกิดในพุทธศักราชใดก็ตาม เมื่อสิ้นพุทธศักราชที่เกิดขึ้น ให้นับอายุครบหนึ่งปีบริบูรณ์ และนับอายุครบ สอง สาม สี่ ฯลฯ ปีบริบูรณ์เรียงตามลำดับเมื่อสิ้นพุทธศักราชต่อไป อายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์ในพุทธศักราชใด ให้เรียกว่าคนชั้นปีนั้น เช่น คนเกิดในพุทธศักราช ๒๕๓๕ จะเป็นวันเดือนใดก็ตาม ให้นับอายุครบหนึ่งปีบริบูรณ์เมื่อสิ้นพุทธศักราช ๒๕๓๕ อายุครบสิบแปดปีบริบูรณ์ในพุทธศักราช ๒๕๕๑ และเรียกว่าคนชั้นปี ๒๕๕๑ เป็นต้น

ถ้าไม่ปรากฏปีเกิด ให้นำอำเภอท้องที่ถือเอาตามที่เพื่อนบ้านเชื่อกันว่าอายุเท่าใด ประกอบกับการสังเกตร่างกายเป็นเกณฑ์สำหรับกำหนดอายุ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก ศ. ชนะรัชต์
รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
พลเรือโท สุนาวินวิวัฒน์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ มาตรา ๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ.๒๕๕๗ ให้กำหนดวิธีนับอายุตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารในกฎกระทรวง วิธีนับอายุตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารนี้ เดิมได้กำหนดขึ้นเป็นระเบียบ และข้อตกลงระหว่างกระทรวงกลาโหมกับกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย จึงได้รวบรวมวิธีนับอายุจากของเดิมขึ้นกำหนดเป็นกฎกระทรวงฉบับนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๔๔ หน้า ๗๗๓ วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๗)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๕๗)

ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร

พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงร่วมกันไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ นักบวชศาสนาอื่นซึ่งมีหน้าที่ประจำในกิจของศาสนา ซึ่งให้ลงบัญชีทหารกองเกินไว้แต่ไม่เรียกเข้ากองประจำการในยามปกติตามมาตรา ๑๔ (๒) คือ

ในสุเหร่าหนึ่ง อารามหนึ่ง หรือสำนักหนึ่ง

(๑) สำหรับศาสนาอิสลาม

๑. โต๊ะอิหม่าม หนึ่งคน

๒. โต๊ะบิลา หนึ่งคน

๓. โต๊ะกาเดบ หนึ่งคน

(๒) สำหรับศาสนาคริสต์หรือโรมันคาทอลิก

๑. เจ้าอธิการวัด หนึ่งคน

๒. ผู้ช่วยเจ้าอธิการวัด สามคน แล้วแต่เจ้าอธิการวัดจะเห็นสมควร

ขอใบสำคัญให้แก่ผู้ใด

(๓) สำหรับศาสนาโปรเตสแตนต์

ผู้มีความรู้ความสามารถสอนศาสนาได้ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าทีหรือผู้ช่วยหัวหน้าในสำนักสอนศาสนาสำนักใหญ่แห่งละสามคน แล้วแต่ผู้เป็นหัวหน้าจะขอใบสำคัญให้แก่ผู้ใด

ข้อ ๒ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ออกใบสำคัญ เมื่อได้ออกใบสำคัญนักบวชให้แก่ผู้ใดแล้ว ต้องแจ้งให้นายอำเภอท้องที่เป็นภูมิฉันทาหารของผู้นั้นทราบด้วย

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๗

พลเอก ศ. ธนะรัชต์

รัฐมนตรีช่วยว่าการรักษาราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

พลเรือโท สุนาวินวิวัต

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ มาตรา ๑๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้กำหนดนักบวชซึ่งไม่เรียกเข้ากองประจำการในยามปกติในกฎกระทรวง นักบวชซึ่งไม่เรียกเข้ากองประจำการนี้ เดิมได้กำหนดขึ้นเป็นระเบียบและข้อตกลงระหว่างกระทรวงกลาโหมกับกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายจึงได้รวบรวมข้อกำหนดจากของเดิมมากำหนดเป็นกฎกระทรวงฉบับนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๔ หน้า ๘๓๖ วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๗)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร

พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงร่วมกันไว้ดังต่อไปนี้

ทหารกองเกินซึ่งจะเรียกเข้ารับราชการกองประจำการตามมาตรา ๒๓ คือ

(๑) ทหารกองเกินซึ่งมีอายุยี่สิบเอ็ดปีบริบูรณ์ในปีที่จะเข้ากองประจำการ ถ้าไม่พอ จึงให้เรียกทหารกองเกินซึ่งมีอายุถัดจากอายุยี่สิบเอ็ดปีบริบูรณ์ขึ้นไปตามลำดับ

(๒) ทหารกองเกินซึ่งมีอายุเกินกว่ายี่สิบเอ็ดปีบริบูรณ์ในปีที่จะเข้ากองประจำการซึ่ง

ก. ยังไม่เคยเข้ารับการตรวจเลือก

ข. หลีกเลียงขัดขืนไม่มาให้คณะกรรมการตรวจเลือกทำการตรวจเลือกตามมาตรา ๓๓

ค. พ้นจากฐานชะกเว้น หรือผ่อนผัน

ง. จะได้รับการผ่อนผันตามมาตรา ๒๕ หรือ

จ. คณะกรรมการตรวจเลือกจัดเข้าเป็นคนจำพวกที่ ๓ ตามกฎกระทรวง ฉบับที่

๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗

การเรียกทหารกองเกินเข้ารับราชการกองประจำการนี้ ปีหนึ่งให้เรียกครั้งเดียวระหว่างเดือนเมษายนกับเดือนพฤษภาคม เว้นแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะสั่งเป็นอย่างอื่น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก ส. ธนะรัชต์

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

พลเรือโท สุนาวินวิวัต

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ มาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ ให้กำหนดการที่จะเรียกทหารกองเกินเข้ารับราชการกองประจำการเมื่อใด อายุใดบ้าง และกี่ครั้งในกฎกระทรวงการเรียกทหารกองเกินเข้ารับราชการกองประจำการนี้ เดิมได้กำหนดขึ้นเป็นระเบียบและข้อตกลงระหว่างกระทรวงกลาโหมกับกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายจึงได้รวบรวมการเรียกทหารกองเกินเข้ารับราชการกองประจำการจากของเดิมขึ้นกำหนดเป็นกฎกระทรวงฉบับนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๔ หน้า ๘๔๒ วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๔๕๗)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๗)

ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร

พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงร่วมกันไว้ดังต่อไปนี้

นักเรียนซึ่งออกไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ และไม่ต้องมาให้คณะกรรมการตรวจเลือกทำการตรวจเลือกตามกำหนดหมายเรียก ตามมาตรา ๒๗ (๒) คือ

(๑) นักเรียนซึ่งออกไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ โดยอยู่ในความปกครองทั้งฝ่ายวิชาการและความประพฤติของผู้ดูแลนักเรียนไทยของรัฐบาลไทยสำหรับประเทศนั้น ๆ

(๒) นักเรียนซึ่งไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ โดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงมหาดไทย

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๗

พลเอก ศ. ชนะรัชต์

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ราชการทหารแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

พลเรือโท สุนาวิวิธ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ มาตรา ๒๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ ให้กำหนดนักเรียนซึ่งออกไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ และไม่ต้องมาให้คณะกรรมการตรวจเลือกทำการตรวจเลือกตามหมายกำหนดเรียกในกฎกระทรวง เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย จึงได้ตรากฎกระทรวงฉบับนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๔ หน้า ๘๔๕ วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๗)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๒๔ (พ.ศ. ๒๕๐๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร

พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๒ ผู้ซึ่งมีคุณสมบัติพิเศษซึ่งสมควรให้อยู่ในกองประจำการน้อยกว่าสองปี ตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง คือ

- (๑) ข้าราชการกลาโหมพลเรือนชั้นสัญญาบัตร
- (๒) ข้าราชการตุลาการ
- (๓) คณะโยธาธิการ
- (๔) ข้าราชการฝ่ายตุลาการซึ่งเป็นข้าราชการตุลาการ และรับเงินเดือนประจำตั้งแต่ชั้นตรีหรือเทียบเท่าชั้นตรีขึ้นไป
- (๕) ข้าราชการอัยการ
- (๖) ข้าราชการพลเรือนซึ่งรับเงินเดือนประจำตั้งแต่ชั้นตรีหรือเทียบเท่าชั้นตรีขึ้นไป
- (๗) พนักงานเทศบาลซึ่งรับเงินเดือนประจำตั้งแต่ชั้นตรี หรือเทียบเท่าชั้นตรีขึ้นไป
- (๘) ผู้สำเร็จชั้นอุดมศึกษาหรือผู้สำเร็จการศึกษาจากต่างประเทศซึ่งกระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าชั้นอุดมศึกษา
- (๙) ผู้สำเร็จการฝึกวิชาทหารจากต่างประเทศซึ่งกระทรวงกลาโหมรับรองวิทยฐานะเทียบเท่าผู้สำเร็จการฝึกวิชาทหารตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร
- (๑๐) ผู้สำเร็จชั้นเตรียมอุดมศึกษาปีที่ ๒ หรือผู้ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าชั้นที่กล่าวนั้น
- (๑๑) ผู้สำเร็จวิชาชีพจากโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูงของกระทรวงศึกษาธิการ

(๑๒) ผู้สำเร็จวิชาชีพที่มีหลักสูตรเวลาเรียนไม่น้อยกว่าสามปีจากโรงเรียนอาชีพซึ่งกระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะ และรับผู้สำเร็จตั้งแต่ชั้นมัธยมปีที่ ๖ หรือผู้สำเร็จประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นที่ ๓ หรือผู้ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าชั้นที่กล่าวนั้น

(๑๓) ผู้สำเร็จประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายตั้งแต่ ๒ ชั้นขึ้นไป หรือผู้ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการรับรองวิทยฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าชั้นที่กล่าวนั้น

ถ้าเป็นบุคคลดังกล่าวใน (๑) ถึง (๘) ให้รับราชการทหารกองประจำการหนึ่งปี แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้อำนาจเข้ารับราชการในกองประจำการ ก็ให้รับราชการทหารกองประจำการเพียงหกเดือน

ถ้าเป็นบุคคลดังกล่าวใน (๙) ให้รับราชการทหารดังนี้

ก. ถ้าเทียบเท่าผู้สำเร็จตามหลักสูตรการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ ๑ ให้รับราชการทหารกองประจำการหนึ่งปีหกเดือน แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้อำนาจเข้ารับราชการในกองประจำการ ก็ให้รับราชการทหารกองประจำการเพียงหนึ่งปี

ข. ถ้าเทียบเท่าผู้สำเร็จตามหลักสูตรการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ ๒ ให้รับราชการทหารกองประจำการหนึ่งปี แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้อำนาจเข้ารับราชการในกองประจำการ ก็ให้รับราชการทหารกองประจำการเพียงหกเดือน

ค. ถ้าเทียบเท่าผู้สำเร็จตามหลักสูตรการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ ๓ ให้รับราชการทหารกองประจำการหกเดือน แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้อำนาจเข้ารับราชการในกองประจำการ ก็ให้รับราชการทหารกองประจำการเพียงสามเดือน

ง. ถ้าเทียบเท่าผู้สำเร็จตามหลักสูตรการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ ๔ ให้รับราชการทหารกองประจำการสี่เดือน แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้อำนาจเข้ารับราชการในกองประจำการ ก็ให้รับราชการทหารกองประจำการเพียงสองเดือน

จ. ถ้าเทียบเท่าผู้สำเร็จตามหลักสูตรการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ ๕ ให้รับราชการทหารกองประจำการสองเดือน แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้อำนาจเข้ารับราชการในกองประจำการ ก็ให้รับราชการทหารกองประจำการเพียงหนึ่งเดือน

ถ้าเป็นบุคคลดังกล่าวใน (๑๐) ถึง (๑๓) และเป็นผู้ที่ได้ร้องขอเข้ารับราชการในกองประจำการ ก็ให้รับราชการทหารกองประจำการเพียงหนึ่งปี

ข้อ ๓ ทหารกองเกินซึ่งสำเร็จการฝึกวิชาทหารซึ่งสมควรให้อยู่ในกองประจำการ น้อยกว่าสองปี หรือมิต้องเข้ารับราชการในกองประจำการตามความในมาตรา ๕ วรรคสาม คือ

(๑) ผู้สำเร็จการฝึกวิชาทหารตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหารตาม หลักสูตรการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ ๑ ให้รับราชการทหารกองประจำการหนึ่งปีหกเดือน แต่ถ้าเป็นผู้ ที่ได้ร้องขอเข้ารับราชการในกองประจำการ ก็ให้รับราชการทหารกองประจำการเพียงหนึ่งปี

(๒) ผู้สำเร็จการฝึกวิชาทหารตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหารตาม หลักสูตรการฝึกวิชาทหารชั้นปีที่ ๒ ให้รับราชการทหารกองประจำการหนึ่งปี แต่ถ้าเป็นผู้ที่ได้ร้อง ขอเข้ารับราชการในกองประจำการ ก็ให้รับราชการทหารกองประจำการเพียงหกเดือน

(๓) ผู้สำเร็จการฝึกวิชาทหารตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหารตามหลักสูตร การฝึกวิชาทหารตั้งแต่ชั้นปีที่ ๓ ขึ้นไป ให้ขึ้นทะเบียนกองประจำการแล้วปลดเป็นทหารกองหนุน โดยมิต้องเข้ารับราชการในกองประจำการ

(๔) ผู้สำเร็จการฝึกวิชาทหารตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหารตามหลักสูตร การฝึกวิชาทหารสำหรับนักศึกษาและนิสิตในมหาวิทยาลัยซึ่งใช้อยู่ก่อน พ.ศ. ๒๕๐๓ ตั้งแต่ชั้นปีที่ ๑ ขึ้นไป ให้ขึ้นทะเบียนทหารกองประจำการแล้วปลดเป็นทหารกองหนุน โดยมิต้องเข้ารับราชการ ในกองประจำการ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๘

จอมพล ถ. กิตติขจร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

พลเอก ป. จารุเสถียร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่กระทรวงกลาโหมเห็นสมควร ปรับปรุงระยะเวลาการรับราชการอยู่ในกองประจำการของผู้สำเร็จการฝึกวิชาทหารจากต่างประเทศ ซึ่งกระทรวงกลาโหมรับรองวิทยฐานะเทียบเท่าผู้สำเร็จการฝึกวิชาทหารตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหารเสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และแก้ไขข้อความบางตอนในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๑ ๑ ให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า ๓๔ ตอนที่ ๒๖๒ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๐๘)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๓๒ (พ.ศ. ๒๕๕๔)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

เหตุการณ์พิเศษที่จะให้ทหารกองประจำการรับราชการในกองประจำการน้อยกว่าสองปีตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่งได้แก่กรณีที่มีการรบเกิดขึ้นในต่างประเทศ และรัฐบาลส่งกองทหารไปร่วมรบ ณ ประเทศนั้น เมื่อทหารกองประจำการที่ได้ไปกับกองทหารเพื่อร่วมรบดังกล่าวเดินทางกลับถึงประเทศไทยโดยได้ปฏิบัติราชการครบรอบในการผลัดเปลี่ยนกำลังพลแล้ว หรือเมื่อทหารกองประจำการที่ได้ไปกับกองทหารเพื่อร่วมรบดังกล่าวเดินทางกลับถึงประเทศไทย เนื่องจากรัฐบาลเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะร่วมรบต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

จอมพล ถ. กิตติขจร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

พลเอก ป. จารุเสถียร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารกำหนดให้ทหารกองประจำการต้องรับราชการอยู่ในกองประจำการมีกำหนดสองปี กระทรวงกลาโหมประสบปัญหาเกี่ยวกับการปลดทหารอาสาสมัครเพื่อไปปฏิบัติการรบ ณ สาธารณรัฐเวียดนาม ออกจากกองประจำการก่อนครบกำหนดสองปี กระทรวงกลาโหมเห็นสมควรกำหนดข้อยกเว้น ตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ เพื่อให้ปลดทหารอาสาสมัคร ดังกล่าวออกจากกองประจำการได้ก่อนครบกำหนดสองปีและเพื่อให้ความเป็นธรรมแก่ทหารกองประจำการประเภทอื่นที่ได้อาสาสมัครไปปฏิบัติการรบดังกล่าวโดยได้รับการปลดออกจากกองประจำการก่อนครบกำหนดสองปีด้วยเช่นเดียวกัน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า ๕๕ ตอนที่ ๑ พ วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๑๔)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๓๕ (พ.ศ. ๒๕๖๖)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๒ การรับบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการโดยวิธีอื่น ให้กระทำโดยวิธีร้องขอ และบุคคลที่จะร้องขอต้องมีอายุตั้งแต่สิบแปดปีบริบูรณ์และยังไม่ถึงสามสิบปีบริบูรณ์

ข้อ ๓ การรับบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการโดยวิธีร้องขอตามข้อ ๒ ให้กระทำดังต่อไปนี้

(๑) การร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการในวันตรวจเลือก ให้ผู้ซึ่งถูกเรียกร้องขอต่อคณะกรรมการตรวจเลือกก่อนการกำหนดตัวบุคคลเข้ากองประจำการ เมื่อคณะกรรมการตรวจเลือกพิจารณารับผู้ใด ผู้นั้นมีสิทธิเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการเป็นทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศหรือตำรวจ แล้วแต่กรณี

(๒) การร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ ก่อนวันตรวจเลือก ให้ผู้ซึ่งถูกเรียกร้องขอต่อเจ้าหน้าที่กรมกองที่ผู้นั้นประสงค์จะเข้าเป็นทหารกองประจำการ เมื่อเจ้าหน้าที่ดังกล่าวพิจารณารับผู้ใด ให้นำผู้นั้นขึ้นทะเบียนกองประจำการในปีที่ถูกรเรียกให้เสร็จก่อนวันตรวจเลือก

(๓) การร้องขอเข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยผู้ซึ่งยังไม่ถูกเรียกเข้าเป็นทหารกองประจำการหรือผู้ซึ่งเคยถูกเรียกเข้าเป็นทหารกองประจำการแล้ว แต่ไม่ถูกเข้ากองประจำการ ให้บุคคลดังกล่าวร้องขอต่อเจ้าหน้าที่กรมกองฝ่ายทหารหรือฝ่ายตำรวจที่บุคคลนั้นประสงค์จะเข้ารับราชการกองประจำการ เมื่อเจ้าหน้าที่ดังกล่าวพิจารณารับบุคคลใด ให้นำบุคคลนั้นขึ้นทะเบียนกองประจำการ การที่กรมกองฝ่ายทหารหรือฝ่ายตำรวจจะรับผู้ร้องขอเข้าในสังกัดหรือเหล่าใด ให้เป็นไปตามที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

ข้อ ๔ การรับบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการตามข้อ ๓ (๑) หรือ (๒) ให้กรมกองฝ่ายทหารหรือฝ่ายตำรวจรับได้เฉพาะบุคคลซึ่งมีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่ที่มีการเรียกบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการไม่เกินจำนวนเฉลี่ยของอำเภอท้องที่ที่ทำการตรวจเลือก เว้นแต่การรับบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการในกองทัพเรือ ให้รับบุคคลซึ่งมีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่กรุงเทพมหานครได้ด้วย

(๒) การรับบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการตามข้อ ๓ (๒) ในกรณีและผู้ซึ่งถูกเรียกเป็นผู้ซึ่งสำเร็จการศึกษาชั้นอุดมศึกษาในประเทศไทย หรือจากต่างประเทศ ที่กระทรวง ทบวง กรม ซึ่งมีหน้าที่ได้รับรองวิทยฐานะเทียบได้ไม่ต่ำกว่าชั้นอุดมศึกษา ให้รับได้โดยไม่จำกัดภูมิลำเนาทหาร ทั้งนี้ ให้ผู้นั้นร้องขอต่อกองทัพบก กองทัพเรือ หรือกองทัพอากาศ แล้วแต่กรณีก่อนวันตรวจเลือกไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ข้อ ๕ การรับบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการตามข้อ ๓ (๓) และการรับบุคคลเข้าเป็นนักเรียนในโรงเรียนทหาร ให้รับได้โดยไม่จำกัดภูมิลำเนาทหาร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

จอมพล ถ. กิตติขจร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

พลเอก ป. จารุเสถียร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากวิธีการรับบุคคลเข้าเป็นทหารกองประจำการ โดยวิธีอื่นนอกจากวิธีเรียกมาตรวจเลือกที่ปฏิบัติอยู่ตามกฎกระทรวงในปัจจุบันยังไม่เหมาะสม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมวิธีการดังกล่าวเสียใหม่ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงฉบับนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า ๓๐ ตอนที่ ๑ พ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๓๖ (พ.ศ. ๒๕๖๖)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การเรียกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการนั้น

(๑) สำหรับทหารกองเกินซึ่งมีอายุย่างเข้ายี่สิบเอ็ดปีในพุทธศักราชใดตามที่ปรากฏรายชื่อในบัญชีทหารกองเกิน ให้นายอำเภอออกหมายเรียกเข้ารับราชการทหารตั้งแต่เดือนมกราคม เป็นต้นไป

(๒) สำหรับทหารกองเกินซึ่งมีอายุเกินกว่ายี่สิบเอ็ดปีบริบูรณ์ขึ้นไปที่อยู่ในกำหนดเรียกมาตรวจเลือกตาม (๒) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ ตามที่ปรากฏรายชื่อในบัญชีทหารกองเกินและบัญชีเรียกทหารกองเกินเข้ากองประจำการที่ได้ทำการตรวจเลือกครั้งสุดท้ายเมื่อเสร็จการตรวจเลือกแล้ว ให้นายอำเภอออกหมายเรียกเข้ารับราชการทหารโดยจะส่งหมายเรียกให้หรือจะเรียกให้มารับที่อำเภอท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของผู้นั้นก็ได้

ข้อ ๒ ในกรณีที่ทหารกองเกินไปขอรับหมายเรียกเข้ารับราชการทหารด้วยตนเองที่อำเภอท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารก่อนมอบหมายเรียก ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารให้ถูกต้อง และให้ทหารกองเกินนั้นลงลายมือชื่อหรือลงลายพิมพ์นิ้วมือไว้ในใบรับ

ทหารกองเกินซึ่งอยู่ในกำหนดที่จะต้องไปแสดงตนเพื่อรับหมายเรียกที่อำเภอท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหาร หากไม่สามารถไปรับหมายเรียกด้วยตนเองได้ ต้องให้บุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะ และพอเชื่อถือได้ไปรับแทน ให้เจ้าหน้าที่สอบสวนและให้บุคคลดังกล่าวให้คำรับรองในการสอบสวนว่าจะมอบหมายเรียกให้แก่ทหารกองเกินผู้นั้นได้

ข้อ ๓ ในกรณีที่ทหารกองเกินซึ่งได้รับหมายเรียกเข้ารับราชการทหารแล้วย้ายภูมิลำเนาทหาร ให้นำอำเภอท้องที่ใหม่เรียกหมายเรียกคืนจากทหารกองเกินนั้นและออกหมายเรียกให้ใหม่พร้อมกับออกใบรับแจ้งการย้ายภูมิลำเนาทหาร

ข้อ ๔ หมายเรียกเข้ารับราชการทหารและบัญชีเรียกทหารกองเกินเข้ากองประจำการให้เป็นไปตามแบบ สด. ๓๕ และสด. ๑๖ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๖

จอมพล ถ. กิตติขจร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

พลเอก ป. จารุเสถียร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ กำหนดให้นำอำเภอออกหมายเรียกทหารกองเกินซึ่งลงบัญชีทหารกองเกินไว้ตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มาตรวจเลือกตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงฉบับนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า ๓๐ ตอนที่ ๕ พ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๑๖)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๓๗ (พ.ศ. ๒๕๖๖)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๐ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗

(๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๗ (พ.ศ. ๒๕๖๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๒ ให้คณะกรรมการตรวจเลือกมีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการตรวจเลือกโดยแยกหน้าที่กันกระทำได้ดังต่อไปนี้

(๑) ประธานกรรมการตรวจเลือก มีหน้าที่อำนวยความสะดวกและควบคุมการตรวจเลือกให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และออกเสียงชี้ขาดในกรณีที่เป็นปัญหาในทางปฏิบัติเมื่อคณะกรรมการตรวจเลือกไม่อาจตกลงกันโดยเสียงข้างมากได้ กับให้มีหน้าที่ตรวจสอบการปล่อยทหารกองเกิน พร้อมกับมอบใบรับรองผลการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการตามแบบ สด. ๔๓ ทำขกฎกระทรวงนี้ ให้ทหารกองเกินรับไปเป็นหลักฐาน

(๒) กรรมการนายทหารสัญญาบัตร มีหน้าที่

(ก) เรียกชื่อทหารกองเกินซึ่งถูกเรียกมาตรวจเลือก จัดดูแลทหารกองเกินซึ่งตรวจเลือกแล้วให้รวมอยู่เป็นจำพวก ป้องกันมิให้ทหารกองเกินซึ่งตรวจเลือกแล้วปะปนกับทหารกองเกินซึ่งยังไม่ได้ตรวจเลือก และรับทหารกองเกินซึ่งคณะกรรมการการตรวจเลือกกำหนดให้เข้ากองประจำการเพื่อนำขึ้นทะเบียนหรือนำตัวส่งนายอำเภอเพื่อออกหมายนัด

(ข) วัดขนาด เก็บยอดเป็นจำพวก ตรวจสอบจำนวนสลาก ควบคุมการทำสลาก และอ่านสลากในระหว่างการจับสลาก

(๓) กรรมการสัสดีจังหวัด มีหน้าที่บันทึกผลการตรวจเลือกในบัญชีเรียกเรื่องราวร้องขอในเหตุต่าง ๆ ซึ่งนายอำเภอได้สอบสวนแล้ว เตรียมทำสลากบันทึกผลการจับสลาก และรวบรวมสลากที่จับแล้วไว้เป็นหลักฐานตรวจสอบขึ้นทะเบียนและทำบัญชีคนที่ส่งเข้ากองประจำการ

(๔) กรรมการซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้น ๑ สาขาเวชกรรมมีหน้าที่ตรวจร่างกายผู้ที่ถูกเรียกมาตรวจเลือกและออกใบสำคัญให้แก่คนจำพวกที่ ๓ และคนจำพวกที่ ๔ รวมทั้งควบคุมการจับสลาก

ข้อ ๓ ในการตรวจร่างกาย ให้คณะกรรมการแบ่งคนที่ได้ตรวจเลือกออกเป็น ๔ จำพวก

จำพวกที่ ๑ ได้แก่คนซึ่งมีร่างกายสมบูรณ์ดีไม่มีอวัยวะพิการ หรือผิดปกติแต่อย่างใด
จำพวกที่ ๒ ได้แก่คนซึ่งมีร่างกายที่เห็นได้ชัดว่าไม่สมบูรณ์ดีเหมือนคนจำพวกที่ ๑ แต่ไม่ถึงทุพพลภาพ คือ

๑. ตาบอดข้างเดียว
๒. ตาเหล่ (Squint) จนปรากฏชัด
๓. แก้วตาข้างเดียว (Single Cataract)
๔. แผลที่กระจกตาข้างเดียว ซึ่งทำให้กระจกตาขุ่น (Corneal Ulcer Unilateral , With Opacity Of Cornea)
๕. ลูกตาสั่น (Nystagmus) จนปรากฏชัด
๖. หนังตาดก (Ptosis) หรือหนังตาม้วนออกนอก (Ectropion) หรือหนังตาม้วนเข้าใน (Entropion) แม้แต่ข้างเดียว
๗. ช่องหูมีหนองเรื้อรังทั้งแก้วหูทะลุข้างเดียว
๘. ใบหูลิบเล็ก หรือใหญ่ หรือบิ่นจนปรากฏชัด แม้แต่ข้างเดียว
๙. จมูกบิ่นผิดปกติ หรือจมูกบีบเล็กน้อยและพุดไม่ชัด
๑๐. รูปร่างผิดปกติต่าง ๆ (Malformations) ของช่องปาก ริมฝีปาก หรือจมูก เช่น ปากหรือจมูกแหว่ง ริมฝีปากเบะ หรือเซดจนน่าเกลียด หรือหูไม่ลง

๑๑. แผลเป็นหรือปานที่หน้ามีเนื้อที่ตั้งแต่ ๑/๔ ของหน้าขึ้นไป หรือมีความยาวมากจนแลดูน่าเกลียด

๑๒. อัมพาตครึ่งซีกที่หน้า (Facial Paralysis)

๑๓. เนื้องอก (Neoplasm) ที่หน้า มีขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ ๕ เซนติเมตรขึ้นไป

๑๔. กอพอก (Simple Goitre)

๑๕. แขน ขา มือ หรือเท้าบิดเกแต่เล็กน้อย

๑๖. นิ้วมือหรือนิ้วเท้าด้วนถึงโคนเล็บหรือมีจำนวนเกินกว่า หรือน้อยกว่าปกติ หรือนิ้วบิดเกและทำงานไม่ถนัด

๑๗. ข้อมือหรือข้อมือเท้าเคลื่อนไหวไม่สะดวกจะเนื่องจากเหตุใด ๆ ก็ตาม จนทำให้อวัยวะที่ติดต่อกับข้อนั้น ๆ ใช้การไม่ได้ดี

๑๘. ช่องระหว่างนิ้วมือหรือนิ้วเท้า ช่องซอกคอหรือช่องรักแร้ติดกัน

๑๙. ข้อใหญ่ เช่น ข้อไหล่ ข้อศอก ข้อตะโพก หรือข้อเข่าหลวมหลุดบ้อย ๆ (Subluxation of large joint) แม้เพียงข้อเดียว

๒๐. กระดูกชิ้นใหญ่ เช่น กระดูกขากรรไกร กระดูกอกและกระดูกส่วนอื่นของร่างกายผิดรูปจากปกติ

๒๑. ไล่เลื่อนชนิดลงถุง

๒๒. โรคเนื้อกระดูกชนิดต่าง ๆ (Tics) ที่หน้า

๒๓. คนเผือก (Albino)

จำพวกที่ ๓ ได้แก่คนซึ่งมีร่างกายยังไม่แข็งแรงพอที่จะรับราชการทหารในขณะนั้นได้ เพราะป่วยซึ่งจะบำบัดให้หายภายในกำหนด ๓๐ วันไม่ได้

จำพวกที่ ๔ ได้แก่คนพิการทุพพลภาพ หรือมีโรคที่ไม่สามารถจะรับราชการทหารได้ตามกฎกระทรวงที่ออกตาม มาตรา ๔๑

การวินิจฉัยลักษณะพิการและโรคต่าง ๆ นั้น ถ้าผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้น ๑ สาขาเวชกรรมผู้ตรวจยังมีความสงสัย ก็ให้คณะกรรมการตรวจเลือกจัดเข้าไว้ในคนจำพวกที่ ๑ ก่อน

ใบสำคัญที่จะออกให้แก่คนจำพวกที่ ๓ และคนจำพวกที่ ๔ ให้เป็นไปตามแบบ สด. ๔ และแบบ สด. ๕ ท้ายกฎกระทรวงนี้ เมื่อคณะกรรมการตรวจเลือกลงชื่อแล้วมอบให้กรรมการ สัสดีจังหวัดไว้เป็นหลักฐานเพื่อดำเนินการตามระเบียบต่อไป

บุคคลซึ่งกรรมการซึ่งเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบัน ชั้น ๑ สาขาเวชกรรม เห็นว่าเข้าอยู่ในคนจำพวกที่ ๒ จำพวกที่ ๓ หรือ จำพวกที่ ๔ ถ้ากรรมการซึ่งมิใช่ผู้ประกอบโรค ศิลปะแผนปัจจุบัน ชั้น ๑ สาขาเวชกรรมมีความเห็นแย้งรวมกันสองคนให้ส่งตัวบุคคลนั้นเข้าตรวจ เลือกพร้อมกับคนในจำพวกเดียวกันตามความเห็นแย้งของกรรมการซึ่งมิใช่ผู้ประกอบโรคศิลปะแผน ปัจจุบันชั้น ๑ สาขาเวชกรรม ถ้าบุคคลนั้นต้องเข้ากองประจำการก็ให้กรรมการซึ่งมีความเห็นแย้ง กันนั้นต่างฝ่ายต่างทำคำชี้แจงยื่นต่อกรรมการชั้นสูงภายในเจ็ดวัน นับตั้งแต่วันเสร็จการตรวจเลือก ในจังหวัดนั้น

ข้อ ๔ บุคคลซึ่งจะเข้ารับราชการทหารกองประจำการนั้นต้องมีขนาดรอบตัวตั้งแต่ เจ็ดสิบหกเซนติเมตรขึ้นไปในเวลาหายใจออกและสูงตั้งแต่หนึ่งเมตรสี่สิบหกเซนติเมตรขึ้นไป

วิธีวัดขนาดนั้น ให้กระทำดังนี้ คือ ให้ยืนตั้งตัวตรงสันเท้าชิดกัน ขนาดสูงให้วัดตั้ง แต่สันเท้าจนสุดศีรษะ ขนาดรอบตัวให้คล้องแถบเมตรรอบตัวให้ริมล่างของแถบได้ระดับราวม โดยรอบ วัดเมื่อหายใจออกเต็มที่หนึ่งครั้งและหายใจเข้าเต็มที่หนึ่งครั้ง

ข้อ ๕ วิธีคัดเลือกนั้นให้เลือกคนจำพวกที่ ๑ ซึ่งมีขนาดสูงตั้งแต่หนึ่งเมตรหกสิบ เซนติเมตรขึ้นไปก่อน ถ้ามีจำนวนมากว่าจำนวนที่ต้องการก็ให้จับสลาก

ถ้าคนจำพวกที่ ๑ ซึ่งมีขนาดสูงตั้งแต่หนึ่งเมตรหกสิบเซนติเมตรขึ้นไปมีไม่พอกับ จำนวนที่ต้องการ ให้เลือกขนาดสูงถัดรองลงมาตามลำดับจนพอกับความต้องการ ถ้าเลือกถึงขนาด โดเกินจำนวนต้องการ ให้จับสลากเฉพาะขนาดนั้น

ถ้าคนจำพวกที่ ๑ มีไม่พอกับจำนวนที่ต้องการ ให้เลือกจากคนจำพวกที่ ๒ ถ้ายังไม่ พอก็ก ให้เลือกจากคนที่ได้รับการผ่อนผันโดยวิธีเดียวกับที่กล่าวในวรรคหนึ่งและวรรคสอง

คนจำพวกที่ ๓ ให้เรียกมาตรวจเลือกในคราวถัดไป เมื่อคณะกรรมการตรวจเลือกได้ ตรวจเลือกแล้วยังคงเป็นคนจำพวกที่ ๓ อยู่ รวม ๓ ครั้ง ให้งดเรียก

ข้อ ๖ การตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการกองประจำการนั้น ถ้ามีจำนวนมาก กว่าจำนวนที่ต้องการก็ให้จับสลากผู้ใดจับได้สลากเป็นแผนกทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ หรือ ตำรวจ ให้ส่งเข้ากองประจำการแผนกนั้น สลากนั้นให้มีเท่าจำนวนทหารกองเกินที่จะต้องจับสลาก แบ่งเป็นเครื่องหมายสีแดงอย่างหนึ่ง สีดำอย่างหนึ่ง สีแดงให้มีเท่าจำนวนที่ต้องการรับเข้ากอง

ประการ นอกนั้นเป็นสีดำ ถ้าในแห่งเดียวกันนั้นจะต้องส่งทหารกองเกินเข้ากองประจำการหลาย
แผนก ให้เขียนนามแผนกนั้น ๆ ในสลากเครื่องหมายสีแดง ตามจำนวนที่ต้องการ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๖

จอมพล ถ. กิตติขจร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

พลเอก ป. จารุเสถียร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากหน้าที่ของคณะกรรมการ
ตรวจเลือกและวิธีการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการในปัจจุบันยังไม่
เหมาะสม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมเสียใหม่ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงฉบับนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า ๓๐ ตอนที่ ๕ พ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๑๖)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๓๕ (พ.ศ. ๒๕๑๖)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
พ.ศ. ๒๔๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

- (๑) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๔๕๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗
- (๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พ.ศ. ๒๔๕๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗

ข้อ ๒ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนซึ่งได้รับการผ่อนผันไม่ต้องเรียกเข้ารับราชการทหารในการเรียกพลเพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อมคือ

- (๑) พระภิกษุ สามเณร
- (๒) นักบวชในพระพุทธศาสนาแห่งนิกายจีนหรือญวน
- (๓) นักบวชศาสนาอื่นซึ่งมีหน้าที่ประจำในกิจการของศาสนาและไม่เรียกเข้ารับราชการทหารกองประจำการในยามปกติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๔ (๒)
- (๔) สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ
- (๕) บุคคลซึ่งอยู่ในระหว่างการฝึกวิชาทหารตามหลักสูตรที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร
- (๖) นักเรียนโรงเรียนเตรียมทหารของกระทรวงกลาโหม
- (๗) นักศึกษาของศูนย์กลางอบรมการศึกษาผู้ใหญ่ของกระทรวงศึกษาธิการ
- (๘) นักศึกษาของศูนย์ฝึกการบินพลเรือนของกระทรวงคมนาคม

(๕) นักเรียนซึ่งออกไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศและได้รับการผ่อนผันตามกฎหมาย
กระทรวงที่ออกตามมาตรา ๒๗ (๒)

(๑๐) ครูซึ่งประจำทำการสอนหนังสือหรือวิชาการต่าง ๆ ที่อยู่ในความควบคุมของ
กระทรวงทบวง กรม หรือ ราชการส่วนท้องถิ่น และซึ่งไม่เรียกเข้ารับราชการทหารกองประจำการ
ในยามปกติตามกฎหมายกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๔ (๕)

(๑๑) พนักงานวิทย์ของกระทรวง ทบวง กรม หรือ องค์การของรัฐบาล

(๑๒) ข้าราชการกลาโหมพลเรือน ลูกจ้าง หรือคนงาน ในสังกัดกระทรวงกลาโหม
ทั้งนี้ เฉพาะผู้ซึ่งทำงานโดยใช้วิชาหรือฝีมือ

(๑๓) ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการกลาโหมพลเรือนข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการ
การฝ่ายตุลาการ ข้าราชการส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล ซึ่งรับเงินเดือนประจำและเป็นข้าราชการ
หรือพนักงานตั้งแต่ชั้นตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป แล้วแต่กรณี

(๑๔) ข้าราชการซึ่งได้รับคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยปัจจุบันทันด่วนให้ไปราชการ
อันสำคัญยิ่ง หรือไปราชการต่างประเทศโดยคำสั่งของเจ้ากระทรวง

(๑๕) หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอหรือกิ่งอำเภอ

(๑๖) ปลัดอำเภอ

(๑๗) ตำรวจประจำการ

(๑๘) กำนัน

(๑๙) ผู้ใหญ่บ้าน

(๒๐) สารวัตรกำนัน

(๒๑) แพทย์ประจำตำบลซึ่งมิใช่ทหารกองหนุน

(๒๒) นายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรี

(๒๓) ผู้ซึ่งทำงานประจำในตำแหน่งหน้าที่สำคัญในราชการ เทศบาล องค์การของ
รัฐบาล หรือในกิจการเกี่ยวกับการอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม การขนส่ง การธนาคาร
หากขาดไปจะทำให้กิจการเสียหายและจะหาผู้อื่นแทนไม่ได้ตามที่กระทรวงกลาโหมกับกระทรวง
ทบวง กรม เจ้าหน้าที่จะได้ตกลงกัน

(๒๔) บุคคลที่อยู่ในระหว่างการศึกษาตามกฎหมายกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๒๕ (๓)

(๒๕) บุคคลซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเห็นสมควรผ่อนผันเป็นพิเศษ

ข้อ ๓ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนซึ่งถูกเรียกพลเพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อม แต่ได้รับการผ่อนผันไม่ต้องเข้ารับการตรวจสอบการฝึกวิชาทหารหรือการทดลองความพร้อม คือ

(๑) บุคคลซึ่งจำเป็นต้องหาเลี้ยงบิดาหรือมารดา ซึ่งไร้ความสามารถ หรือพิการทุพพลภาพหรือชรา จนหาเลี้ยงชีพไม่ได้และไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู แต่ถ้ามีบุตรหลายคนจะต้องเข้ารับราชการทหารในการเรียกพลพร้อมกัน คงผ่อนผันให้คนเดียวตามแต่บิดาหรือมารดาจะเลือก

(๒) บุคคลซึ่งจำเป็นต้องหาเลี้ยงบุตรซึ่งมารดาตาย ไร้ความสามารถ หรือพิการทุพพลภาพ และบุคคลซึ่งจำเป็นต้องหาเลี้ยงพี่หรือน้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมแต่บิดาหรือมารดาซึ่งบิดาหรือมารดาตาย ทั้งนี้ เมื่อบุตรหรือพี่หรือน้องนั้นหาเลี้ยงชีพไม่ได้และไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู

ข้อ ๔ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนผู้ใดไปทำมาหาเลี้ยงชีพในท้องที่อำเภออื่นชั่วคราว ถ้าได้ทราบประกาศเรียกพลหรือได้รับหมายเรียกพลเพื่อตรวจสอบของอำเภอที่เป็นภูมิลำเนาทหาร ณ อำเภอท้องที่ที่ไปอยู่ชั่วคราว และไม่สามารถจะไปเข้ารับการเรียกพลเพื่อตรวจสอบตามที่ถูกเรียกได้ ให้ไปชี้แจงด้วยตนเองต่อนายอำเภอท้องที่ที่ไปอยู่ชั่วคราวนั้นก่อนถึงกำหนดวันเรียกพล เมื่อนายอำเภอสอบสวนเห็นเป็นการสมควรก็อนุญาตให้ผู้นั้นได้รับการผ่อนผันได้ แล้วแจ้งไปยังนายอำเภอท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ข้อ ๕ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนผู้ใดไปทำมาหาเลี้ยงชีพอยู่ในท้องที่อำเภออื่นชั่วคราว ถ้าได้ทราบประกาศเรียกพลหรือได้รับหมายเรียกพลเพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อมของอำเภอที่เป็นภูมิลำเนาทหาร ณ อำเภอท้องที่ที่ไปอยู่ชั่วคราวและไม่สามารถจะไปเข้ารับการเรียกพลเพื่อฝึกวิชาทหาร หรือไม่สามารถจะไปเข้ารับการเรียกพลเพื่อทดลองความพร้อมตามที่ถูกเรียกได้เพราะไม่มีค่าพาหนะหรือจะไปไม่ทัน ให้ผู้นั้นไปชี้แจงด้วยตนเองต่อ นายอำเภอท้องที่ที่ไปอยู่ชั่วคราวนั้นทันที เมื่อนายอำเภอสอบสวนได้ความจริงก็ให้ส่งผู้นั้นไปเข้ารับการเรียกพลเพื่อฝึกวิชาทหารหรือเข้ารับการเรียกพลเพื่อทดลองความพร้อมยังท้องที่อำเภอที่เรียกนั้น ถ้าจะส่งไปไม่ทันหรือไม่สามารถจะส่งไปยังท้องที่อำเภอที่เรียกได้ก็ให้ส่งผู้นั้นไปเข้ารับการเรียกพลเพื่อฝึกวิชาทหารหรือเข้ารับการเรียกพลเพื่อทดลองความพร้อมในท้องที่อำเภอที่มีการเรียกพลตามที่เห็นสมควร แล้วแจ้งไปยังนายอำเภอท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ข้อ ๖ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนซึ่งได้รับการผ่อนผันไม่ต้องเรียกเข้ารับราชการทหารในการเรียกพลเพื่อตรวจสอบเพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อม ให้ปฏิบัติดังนี้ คือ

(๑) บุคคลตาม (๑) และ (๒) ของข้อ ๒ ให้เจ้าอาวาสส่งบัญชีรายชื่อต่อนายอำเภอท้องที่ แต่ถ้าเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่อำเภออื่นให้นายอำเภอท้องที่ที่ได้รับบัญชีรายชื่อแจ้งต่อไปยังนายอำเภอท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้น

(๒) บุคคลตาม (๓) และ (๑๐) ของข้อ ๒ ให้นำหลักฐานไปแจ้งต่อนายอำเภอท้องที่ด้วยตนเอง แต่ถ้าเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่อำเภออื่นให้นายอำเภอท้องที่ที่ได้รับแจ้งแจ้งต่อไปยังนายอำเภอท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้น

(๓) บุคคลตาม (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๒๒) (๒๓) และ (๒๔) ของข้อ ๒ ให้กระทรวง ทบวง กรม องค์การ เทศบาล ส่วนราชการ หรือสำนักงานนั้น ๆ ส่งบัญชีรายชื่อต่อกระทรวงกลาโหม

(๔) บุคคลตาม (๑๕) (๑๖) (๑๗) (๑๘) (๑๙) (๒๐) และ (๒๑) ของข้อ ๒ ให้ส่วนราชการที่ผู้นั้นสังกัดอยู่ส่งบัญชีรายชื่อต่อนายอำเภอท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้น

ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติก่อนถึงวันกำหนดเข้ารับราชการทหารในการเรียกพลไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ข้อ ๗ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนซึ่งได้รับการผ่อนผันไม่ต้องเข้ารับการตรวจสอบ การฝึกวิชาทหาร หรือการทดลองความพร้อม ตาม (๑) และ (๒) ของข้อ ๖ ให้ร้องต่อนายอำเภอท้องที่ก่อนถึงกำหนดวันเข้ารับราชการทหารในการเรียกพลไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เว้นแต่ในกรณีซึ่งไม่ใช่ความผิดของผู้ร้อง ให้นายอำเภอจัดการสอบสวนหลักฐานแล้วส่งให้คณะเจ้าหน้าที่ซึ่งผู้บังคับการจังหวัดทหารบกแต่งตั้งขึ้นพิจารณา ถ้าเห็นสมควรก็ผ่อนผันให้

ข้อ ๘ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนซึ่งได้รับการผ่อนผันไม่ต้องเข้ารับการระดมพล คือ

(๑) พระภิกษุ สามเณร และนักบวชในพระพุทธศาสนาแห่งนิกายจีนหรือญวนซึ่งเป็นนักธรรม ตามที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง

(๒) นักบวชศาสนาอื่นซึ่งมีหน้าที่ประจำในกิจของศาสนาและไม่เรียกเข้ารับราชการทหารกองประจำการในยามปกติตามกฎหมายกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๔ (๒)

- (๓) สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- (๔) บุคคลซึ่งอยู่ในระหว่างการฝึกวิชาทหารตามหลักสูตรที่กระทรวงกลาโหมกำหนด ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร
- (๕) นักเรียนโรงเรียนเตรียมทหารของกระทรวงกลาโหม
- (๖) นักเรียนซึ่งออกไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศและได้รับการผ่อนผันตามกฎหมายกระทรวง ที่ออกตามมาตรา ๒๗ (๒)
- (๗) ครูซึ่งประจำทำการสอนหนังสือหรือวิชาการต่าง ๆ ที่อยู่ในความควบคุมของ กระทรวง ทบวง กรม หรือ ราชการส่วนท้องถิ่นและซึ่งไม่เรียกเข้ารับราชการกองประจำการ ในยามปกติตามกฎหมายกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๔ (๕)
- (๘) พนักงานวิทย์ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การของรัฐบาล
- (๙) ข้าราชการกลาโหมพลเรือน ลูกจ้าง และคนงานในสังกัดกระทรวงกลาโหม ทั้งนี้ เฉพาะผู้ซึ่งทำงานโดยใช้วิชาหรือฝีมือ
- (๑๐) ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการกลาโหมพลเรือน ข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล ซึ่งรับเงินเดือนประจำและเป็นข้าราชการ หรือพนักงานตั้งแต่ชั้นตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไปแล้วแต่กรณี
- (๑๑) ข้าราชการซึ่งได้รับคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยปัจจุบันทันด่วนให้ไปราชการ อันสำคัญยิ่ง หรือไปราชการต่างประเทศโดยคำสั่งของเจ้ากระทรวง
- (๑๒) หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอหรือกิ่งอำเภอ
- (๑๓) ปลัดอำเภอ
- (๑๔) ตำรวจประจำการ
- (๑๕) กำนัน
- (๑๖) ผู้ใหญ่บ้าน
- (๑๗) สารวัตรกำนัน
- (๑๘) แพทย์ประจำตำบลซึ่งมิใช่ทหารกองหนุน
- (๑๙) นายกเทศมนตรี หรือเทศมนตรี

(๒๐) ผู้ซึ่งทำงานประจำในตำแหน่งหน้าที่สำคัญในราชการ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรของรัฐบาล หรือในกิจการเกี่ยวกับการอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม การขนส่ง การธนาคาร หากขาดไปจะทำให้กิจการเสียหายและจะหาผู้อื่นแทนไม่ได้ ทั้งนี้ตามที่กระทรวงกลาโหมกับกระทรวง ทบวง กรม เจ้าหน้าที่จะได้ตกลงกัน

(๒๑) บุคคลซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเห็นสมควรผ่อนผันเป็นพิเศษ

ข้อ ๕ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนซึ่งได้รับการผ่อนผันไม่ต้องเข้ารับการระดมพลให้ปฏิบัติดังนี้ คือ

(๑) บุคคลตาม (๑) (๒) และ (๓) ของ ข้อ ๔ ให้นำหลักฐานไปแจ้งต่อนายอำเภอท้องที่ด้วยตนเอง แต่ถ้าเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่อำเภออื่นให้นายอำเภอท้องที่ที่ได้รับแจ้งแจ้งต่อไปยังนายอำเภอท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้น

(๒) บุคคลตาม (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๑๐) (๑๑) (๑๕) และข้อ (๒๐) ของข้อ ๔ ให้กระทรวง ทบวง กรม องค์กร เทศบาล ส่วนราชการ หรือสำนักงานนั้น ๆ ส่งบัญชีรายชื่อต่อกระทรวงกลาโหม

(๓) บุคคลตาม (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๑๕) (๑๖) (๑๗) และ (๑๘) ของ ข้อ ๔ ให้ส่วนราชการที่ผู้นั้นสังกัดอยู่ส่งบัญชีรายชื่อต่อนายอำเภอท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้น

ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติก่อนถึงวันกำหนดเข้ารับการระดมพลไม่น้อยกว่าสามสิบวันข้อ ๑๐ เพื่อการอันจำเป็นในการป้องกันประเทศโดยตรง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมจะสั่งเพิกถอนการผ่อนผันแก่ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนบางคน หรือบางประเภทตามที่เห็นสมควรก็ได้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

จอมพล ถ. กิตติขจร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

พลเอก ป. จารุเสถียร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้บัญญัติเรื่องการผ่อนผันไม่ต้องเรียกเข้ารับการเรียกพลและการผ่อนผันไม่ต้องเข้ารับราชการทหารในการเรียกพลหรือการระดมพลขึ้นใหม่ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงฉบับนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า ๓๐ ตอนที่ ๒๗ พ. วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๑๖)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๔๐ (พ.ศ. ๒๕๖๖)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๖ และมาตรา ๑๕ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๑๕ ให้ผู้ขอลงบัญชียื่นใบแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกินพร้อมด้วยสูติบัตรหรือบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของผู้ลงทะเบียนก่อนยื่นใบสมัครในกรณีที่ไม่มีผู้แจ้งแทนตามมาตรา ๑๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๕ วรรคสาม ให้ผู้แจ้งแทนปฏิบัติเช่นเดียวกับผู้ลงทะเบียน

การลงบัญชีทหารกองเกินตามมาตรา ๑๕ ให้ผู้ลงทะเบียนหรือผู้แจ้งแทนนำไปสำคัญหรือใบรับ แล้วแต่กรณี ของผู้ลงทะเบียนมามอบคืนให้นายอำเภอท้องที่เพื่อทำลายด้วย

ข้อ ๒ เมื่อนายอำเภอท้องที่ได้รับใบแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกินและตรวจสอบเอกสารหลักฐานเห็นว่าถูกต้องแล้วให้รับลงบัญชีทหารกองเกินและออกใบสำคัญมอบให้ผู้ลงทะเบียนรับไป

ในกรณีที่ไม่มีใบสำคัญมอบให้ผู้ลงทะเบียนให้ยื่นใบสำคัญมอบให้ผู้ลงทะเบียนรับไปพลางก่อนพร้อมกับนัดให้มารับใบสำคัญภายหลัง

ข้อ ๓ การลงบัญชีทหารกองเกินของสามเณรเปรียญตามมาตรา ๒๑ (๑) ให้นายอำเภอท้องที่ไปจัดทำที่วัดหรือสำนักสงฆ์โดยให้สามเณรเปรียญกรอกข้อความตามรายการในใบแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกิน

เมื่อนายอำเภอท้องที่ตรวจสอบเอกสารหลักฐานเห็นว่าถูกต้องแล้ว ให้รับลงบัญชีทหารกองเกินและออกใบสำคัญมอบให้สามเณรเปรียญรับไป

ข้อ ๔ การลงบัญชีทหารกองเกินของผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างควบคุมหรือคุมขังของเจ้าพนักงานตามมาตรา ๒๑ (๒) ให้นายอำเภอท้องที่ส่งใบแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกินไปให้เจ้าพนักงานผู้ควบคุมหรือคุมขัง เพื่อให้ผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างควบคุมหรือคุมขังกรอกข้อความตามรายการในใบแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกิน

เมื่อนายอำเภอท้องที่ตรวจสอบเอกสารหลักฐานเห็นว่าถูกต้องแล้ว ให้รับลงบัญชีทหารกองเกินและออกใบสำคัญมอบให้ผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างควบคุมหรือคุมขังรับไป

ข้อ ๕ เมื่อบุคคลตามข้อ ๓ และข้อ ๔ กรอกข้อความตามรายการในใบแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกินแล้ว ถ้าปรากฏว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ซึ่งจะต้องลงบัญชีทหารกองเกินในท้องที่อำเภออื่น ให้นายอำเภอท้องที่ส่งใบแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกินไปยังนายอำเภอท้องที่ที่บุคคลนั้นจะต้องลงบัญชีทหารกองเกินเพื่อจัดการลงบัญชีทหารกองเกินและออกใบสำคัญให้เมื่อนายอำเภอท้องที่ดังกล่าวรับลงบัญชีทหารกองเกินและออกใบสำคัญให้แล้ว ให้ส่งบัญชีทหารกองเกินและใบสำคัญไปยังนายอำเภอท้องที่ที่เป็นผู้ส่งใบแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกินเพื่อให้บุคคลนั้นลงลายมือชื่อหรือลงลายพิมพ์นิ้วมือไว้ในบัญชีทหารกองเกิน แล้วมอบใบสำคัญให้บุคคลนั้นรับไป สำหรับบัญชีทหารกองเกินนั้นให้ส่งคืนไปยังนายอำเภอท้องที่ที่เป็นผู้รับลงบัญชีทหารกองเกิน

ข้อ ๖ ใบแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกิน ใบสำคัญใบรับและบัญชีทหารกองเกินให้เป็นไปตามแบบท้ายกฎกระทรวง ดังนี้

(๑) ใบแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกิน แบบ สด.๔๔

(๒) ใบสำคัญ แบบ สด.๕

(๓) ใบรับ แบบ สด.๑๐

(๔) บัญชีทหารกองเกิน แบบ สด.๑

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖

พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

พวง สุวรรณรัฐ

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ฯ รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

.....

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ.๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรับราชการทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๑๖ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ บัญญัติให้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและแบบเกี่ยวกับการลงบัญชีทหารกองเกินไว้ในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงฉบับนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า ๑๖๗ ตอนที่ ๖๔๔ วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๑๖)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๕๗)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๑ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๒ ครูซึ่งประจำทำการสอนหนังสือหรือวิชาการต่าง ๆ ที่อยู่ในความควบคุมของกระทรวง ทบวง กรม หรือราชการ ส่วนท้องถิ่นซึ่งให้ลงบัญชีทหารกองเกินไว้ แต่ยกเว้นไม่เรียกมาตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการในยามปกติ ได้แก่ครูในมหาวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า โรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัย โรงเรียนทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนช่างฝีมือทหาร โรงเรียนการชลประทานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โรงเรียนฝึกอาชีพและโรงเรียนประชาสงเคราะห์ของกระทรวงมหาดไทย โรงเรียนเทศบาล โรงเรียนประชาบาลกรมการฝึกหัดครู กรมพลศึกษากรมศิลปากร กรมสามัญศึกษา กรมอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน วิทยาลัยวิชาการศึกษา วิทยาลัยเอกชน โรงเรียนราษฎร์ที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลขึ้นไปทั้งสายสามัญและสายอาชีพซึ่งใช้หลักสูตรที่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าสองปี กรมการแพทย์และอนามัย และสถานศึกษาเคมีปฏิบัติของกระทรวงอุตสาหกรรม

ข้อ ๓ ครูซึ่งจะได้รับการยกเว้นตามข้อ ๒ ต้อง

(๑) เป็นครูประจำทำการสอนนักเรียน นิสิต หรือนักศึกษาไม่น้อยกว่าสิบห้าคน เป็นปกติและในจำนวนนักเรียน นิสิต หรือนักศึกษาไม่น้อยกว่าสิบห้าคนนี้ยกเว้นครูได้คนเดียว หรือเป็นครูสอนประจำเฉพาะวิชาซึ่งทำการสอนนักเรียน นิสิตหรือนักศึกษาไม่น้อยกว่าสิบห้าคน

เป็นปกติ และในจำนวนนักเรียน นิสิต หรือนักศึกษาไม่น้อยกว่าสิบห้าคนนี้ยกเว้นครูได้คนเดียว เช่นเดียวกัน

(๒) มีเวลาสอนสัปดาห์ละไม่น้อยกว่าสิบแปดชั่วโมงสำหรับครูซึ่งประจำทำการสอนในสถานศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาลงมา หรือไม่น้อยกว่าสิบห้าชั่วโมงสำหรับครูซึ่งประจำทำการสอนในสถานศึกษาระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา

ข้อ ๔ วิธีการยกเว้นครู

(๑) ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องส่งรายชื่อครูซึ่งจะได้รับการยกเว้นไปยังผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งครูผู้นั้นทำการสอนอยู่ในท้องที่ก่อนเดือนเมษายนของปีที่ถูกเรียกไม่น้อยกว่าหกสิบวัน เว้นแต่กรณีการย้ายไปประจำทำการสอนในสถานศึกษาอื่นนอกจากที่กำหนดไว้ในใบสำคัญยกเว้นครู ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องส่งรายชื่อครูที่ย้ายมาประจำทำการสอนซึ่งจะได้รับการยกเว้นน้อยกว่าหกสิบวันได้ แต่ต้องก่อนการตรวจเลือกในจังหวัดที่เป็นภูมิลำเนาทหารของครูผู้นั้น

(๒) ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ออกไปสำคัญการยกเว้นครูให้แก่ครูซึ่งทำการสอนอยู่ในท้องที่ แล้วแจ้งให้หัวหน้าเขตหรือนายอำเภอท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของครูผู้นั้นทราบ ถ้าครูผู้นั้นมีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่จังหวัดอื่นต้องแจ้งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของครูผู้นั้นทราบ แล้วให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับแจ้งแจ้งให้หัวหน้าเขตหรือนายอำเภอท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของครูผู้นั้นทราบอีกต่อหนึ่ง ทั้งนี้ให้แจ้งต่อกันภายในกำหนดสามสิบวัน

สำหรับครูซึ่งทำการสอนอยู่ในหน่วยฝึกอาชีพเคลื่อนที่ของกระทรวงศึกษาธิการ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้ออกไปสำคัญยกเว้นครูให้ แล้วดำเนินการนี้เดียวกับที่กล่าวในวรรคหนึ่ง

ข้อ ๕ ใบสำคัญยกเว้นครู ให้เป็นไปตามแบบ สด. ๓๗ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๗

พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

กมล วรรณประภา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

**กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๕๗)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
พ.ศ. ๒๕๕๗**

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความใน ข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๑๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒ ครูซึ่งประจำทำการสอนหนังสือหรือวิชาการต่าง ๆ ที่อยู่ในความควบคุมของกระทรวง ทบวง กรม หรือราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งให้ลงบัญชีทหารกองเกินไว้ แต่ยกเว้นไม่เรียกมาตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการในยามปกติ ได้แก่ครูในวิทยาลัยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า โรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยโรงเรียนทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนช่างฝีมือทหาร โรงเรียนการชลประทานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โรงเรียนฝึกอาชีพและโรงเรียนประชาสงเคราะห์ของกระทรวงมหาดไทย โรงเรียนเทศบาล โรงเรียนประชาบาล โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษากรรณการฝึกหัดครู กรมพลศึกษา กรมศิลปากร กรมสามัญศึกษา กรมอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน วิทยาลัยเอกชน โรงเรียนราษฎร์ ที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลขึ้นไป ทั้งสายสามัญและสายอาชีพซึ่งให้หลักสูตรที่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าสองปี สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ กรมอนามัย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมควบคุมโรคติดต่อ และสถานศึกษาที่มีปฏิบัติของกระทรวงอุตสาหกรรม”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๗

พลเอก erva สุทธานินทร์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

พลตำรวจตรี อรรถสิทธิ์ สิริสุนทร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่สมควรให้ครู โรงเรียนพระปริยัติ
ธรรมแผนกสามัญศึกษา ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเรียกมาตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำ
การในยามปกติเช่นเดียวกับครูโรงเรียนอื่น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงฉบับนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า ๒๒๕ ตอนที่ ๑๕ พ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๑๗)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๔๕ (พ.ศ. ๒๕๕๗)

ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร

พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ (๓) และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๕๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๒ ให้บุคคลซึ่งไม่มีคุณสมบัติที่จะเป็นทหารได้เฉพาะบางท้องที่ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่ตามบัญชีท้ายกฎกระทรวงนี้ ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๗

พลตรี ป.อดิเรกสาร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

บุญเท่ง ทองสวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

บัญชี

ท้ายกฎกระทรวง

ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗

๑. จังหวัดกระบี่
๒. จังหวัดกาญจนบุรี
๓. จังหวัดกำแพงเพชร
๔. จังหวัดเชียงราย
๕. จังหวัดเชียงใหม่
๖. จังหวัดตรัง
๗. จังหวัดตาก
๘. จังหวัดนครราชสีมา
๙. จังหวัดน่าน
๑๐. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๑๑. จังหวัดพิษณุโลก
๑๒. จังหวัดเพชรบุรี
๑๓. จังหวัดเพชรบูรณ์
๑๔. จังหวัดแพร่
๑๕. จังหวัดภูเก็ต
๑๖. จังหวัดแม่ฮ่องสอน
๑๗. จังหวัดยะลา
๑๘. จังหวัดราชบุรี
๑๙. จังหวัดลำปาง
๒๐. จังหวัดลำพูน
๒๑. จังหวัดเลย
๒๒. จังหวัดสตูล

- ๒๓. จังหวัดสุโขทัย
- ๒๔. จังหวัดสุพรรณบุรี
- ๒๕. จังหวัดอุดรธานี
- ๒๖. จังหวัดอุทัยธานี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้คือ เนื่องจากปรากฏว่า ในท้องที่บางแห่ง มีบุคคลซึ่งไม่มีคุณสมบัติที่จะเป็นทหาร ได้มีภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่นั้น สมควรได้รับการยกเว้นไม่ต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการและในท้องที่บางแห่งซึ่งแต่เดิมบุคคลที่มีสัญชาติไทยที่อยู่ในท้องที่นั้นไม่มีคุณสมบัติที่จะเป็นทหารได้ และได้รับการยกเว้นไม่ต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ได้พัฒนาและมีความเจริญขึ้นแล้วสมควรให้บุคคลดังกล่าว ได้มีโอกาสเข้ารับราชการทหารกองประจำการได้ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า ๒๑๒ ตอนที่ ๑ พ วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๑๘)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๖๘)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๐๐ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๗ (พ.ศ. ๒๕๖๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๓ ในการตรวจร่างกาย ให้คณะกรรมการแบ่งคนที่ได้ตรวจเลือกออกเป็น ๔ จำพวก

จำพวกที่ ๑ ได้แก่คนซึ่งมีร่างกายสมบูรณ์ดีไม่มีอวัยวะพิการหรือผิดปกติแต่อย่างใด

จำพวกที่ ๒ ได้แก่คนซึ่งมีร่างกายที่เห็นได้ชัดว่าไม่สมบูรณ์ดีเหมือนคนจำพวกที่ ๑ แต่ไม่ถึงทุพพลภาพ คือ

- (๑) ตาหรือหนังตาผิดปกติจนปรากฏชัดอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้แม้เพียงข้างเดียว
- (ก) ตาเหล่ (Squint)
- (ข) ลูกตาสั่น (Nystagmus)
- (ค) แก้วตาขุ่น (Cataract)
- (ง) กระจกตาขุ่น (Opacity of Cornea)
- (จ) หนังตาดก (Ptosis)
- (ฉ) หนังตาม้วนเข้า (Entropion)
- (ช) หนังตาม้วนออก (Ectropion)

- (ซ) ช่องหนังตา (Palpebral Fissure) ทั้งสองข้างกว้างไม่เท่ากันจนดูน่าเกลียด
- (๒) หูผิดปกติอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้แม้เพียงข้างเดียว
- (ก) ใบหูผิดปกติหรือผิดขนาดปรากฏชัดเจนจนดูน่าเกลียด เช่น ลิบ หรือเล็บหรือใหญ่หรือบี
- (ข) ช่องหูมีหนองเรื้อรังและทิ้งแก้วหูทะลุ
- (๓) จมูกผิดปกติจนดูน่าเกลียดเช่นบี้ หรือแห้ว
- (๔) ปากผิดปกติจนดูน่าเกลียด เช่น แห้ว หรือผิดปกติจนพูดไม่ชัด
- (๕) ช่องปากผิดปกติ หรือผิดปกติจนพูดไม่ชัด
- (๖) หน้าผิดปกติจนดูน่าเกลียดอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้
- (ก) อัมพาต (Facial Paralysis)
- (ข) เนื้อกระดูก (Tics)
- (ค) แผลเป็นหรือปานที่หน้า มีเนื้อที่ตั้งแต่ ๑/๔ ของหน้าขึ้นไปหรือยาวมาก
- (ง) เนื้องอก (Benign Tumour)
- (๗) คอพอก (Simple Goitre)
- (๘) ซอกคอหรือซอกรักแร้ติดกัน
- (๙) อวัยวะเคลื่อนไหวผิดปกติอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้แม้เพียงข้างเดียว
- (ก) ข้อติด (Ankylosis) หรือหลวมหลุดง่ายหรือเคลื่อนไหวไม่สะดวก จนทำงานไม่ถนัด
- (ข) นิ้วมือหรือนิ้วเท้ามีจำนวนหรือขนาดของนิ้วผิดปกติจนดูน่าเกลียด หรือนิ้วบิดจนดูน่าเกลียดหรือจนทำงานไม่ถนัด หรือช่องนิ้วติดกัน หรือนิ้วมือด้วนถึงโคนเล็บ
- (ค) มือหรือแขนลีบหรือบิดเก
- (ง) เท้าหรือขาลีบหรือบิดเก
- (๑๐) กระดูกชิ้นใหญ่ผิดปกติจนทำให้อวัยวะนั้นทำงานไม่สะดวกหรือจนดูน่าเกลียด
- (๑๑) ไล่เลื่อนลงถุง
- จำพวกที่ ๓ ได้แก่คนซึ่งมีร่างกายยังไม่แข็งแรงพอที่จะรับราชการทหารในขณะนั้นได้ เพราะป่วยซึ่งจะบำบัดให้หายภายในกำหนด ๓๐ วันไม่ได้

จำพวกที่ ๔ ได้แก่คนพิการทุพพลภาพ หรือมีโรคที่ไม่สามารถจะรับราชการทหารได้ตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๔๑

การวินิจฉัยลักษณะพิการและโรคต่าง ๆ นั้น ถ้าผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ตรวจยังมีความสงสัย ก็ให้คณะกรรมการตรวจเลือกจัดเข้าไว้ในคนจำพวกที่ ๑ ก่อน

ใบสำคัญที่จะออกให้แก่คนจำพวกที่ ๓ และคนจำพวกที่ ๔ ให้เป็นไปตามแบบ สด. ๔ และแบบ สด. ๕ ท้ายกฎกระทรวงนี้ เมื่อคณะกรรมการตรวจเลือกลงชื่อแล้วมอบให้กรรมการสถิติจังหวัดไว้เป็นหลักฐานเพื่อดำเนินการตามระเบียบต่อไป

บุคคลซึ่งกรรมการซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเห็นว่าเข้าอยู่ในคนจำพวกที่ ๒ จำพวกที่ ๓ หรือจำพวกที่ ๔ ถ้ากรรมการซึ่งมิใช่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมมีความเห็นแย้งรวมกันสองคน ให้ส่งตัวบุคคลนั้นเข้าตรวจเลือกพร้อมกับคนในจำพวกเดียวกันตามความเห็นแย้งของกรรมการซึ่งมิใช่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ถ้าบุคคลนั้นต้องเข้ากองประจำการก็ให้กรรมการซึ่งมีความเห็นแย้งกันนั้นต่างฝ่ายต่างทำคำชี้แจงยื่นต่อกรรมการชั้นสูงภายในเจ็ดวันนับแต่วันเสร็จการตรวจเลือกในจังหวัดนั้น”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘

พลตรี ป. อติเรกสาร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

บุญเท่ง ทองสวัสดิ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่หลักเกณฑ์ความไม่สมบูรณ์ในร่างกายของคนจำพวกที่ ๒ ของคนที่ได้ตรวจเลือก ๔ จำพวกในการตรวจเลือกทหารกองเกินเข้ารับราชการทหารกองประจำการ ได้กำหนดไว้เป็นเวลานานแล้ว ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สมควรแก้ไขหลักเกณฑ์ดังกล่าวเสียใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า ๒๓๗ ตอนที่ ๘ พ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๘)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๕๒ (พ.ศ. ๒๕๒๐)

ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร

พ.ศ. ๒๔๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความใน (๓๑) ของข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๕ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"๓๑) ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการการเมือง ข้าราชการกลาโหมพลเรือน ข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งรับเงินเดือนประจำและเป็นข้าราชการหรือพนักงานตั้งแต่ระดับ ๕ หรือเทียบเท่าขึ้นไป แล้วแต่กรณี"

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความใน (๑๐) ของข้อ ๘ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๕ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(๑๐) ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการการเมือง ข้าราชการกลาโหมพลเรือน ข้าราชการฝ่ายอัยการ ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งรับเงินเดือนประจำและเป็นข้าราชการหรือพนักงานตั้งแต่ระดับ ๕ หรือเทียบเท่าขึ้นไป แล้วแต่กรณี"

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๐

พลเรือเอก สวัสดิ์ ชลอยุธยา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

สมัคร สุนทรเวช

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่สมควรเปลี่ยนแปลงการผ่อนผันให้ทหารกองเกินและทหารกองหนุนซึ่งเป็นข้าราชการหรือพนักงานเทศบาลไม่ต้องถูกเรียกเข้ารับราชการทหารในการเรียกพลเพื่อตรวจสอบเพื่อฝึกวิชาทหารหรือเพื่อทดลองความพร้อมและในการระดมพลเสียใหม่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า ๘๗ ตอนที่ ๖๖๓ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๒๐)

กฎกระทรวง

ฉบับที่ ๕๔ (พ.ศ. ๒๕๖๐)

ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร

พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๑๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๑๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ ๒ ครูซึ่งประจำทำการสอนหนังสือหรือวิชาการต่าง ๆ ที่อยู่ในความควบคุมของกระทรวง ทบวง กรม หรือราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งให้ลงบัญชีทหารกองเกินไว้ แต่ยกเว้นไม่เรียกมาตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการในยามปกติ ได้แก่ครูในมหาวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา โรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยโรงเรียนทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนช่างฝีมือทหาร โรงเรียนการชลประทานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โรงเรียนฝึกอาชีพ และโรงเรียนประชาสงเคราะห์ของกระทรวงมหาดไทย โรงเรียนเทศบาล โรงเรียนประชาบาล โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กรมการฝึกหัดครู กรมพลศึกษา กรมศิลปากร กรมสามัญศึกษา กรมอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนวิทยาลัยเอกชน โรงเรียนราษฎร์ที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลขึ้นไปทั้งสายสามัญและสายอาชีพซึ่งใช้หลักสูตรที่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าสองปี สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ กรมอนามัย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมควบคุมโรคติดต่อและสถานศึกษาเคมีปฏิบัติของกระทรวงอุตสาหกรรม"

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๐

พลเรือเอก สัจด์ ชลออยู่

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

สมัคร สุนทรเวช

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ : - เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากได้มีการจัดตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาขึ้นตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๘ สมควรให้ครูซึ่งประจำทำการสอนหนังสือหรือวิชาการต่าง ๆ ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษามีสิทธิได้รับยกเว้น ไม่เรียกมาตรวจเลือกเข้ารับราชการทหาร กองประจำการในยามปกติเช่นเดียวกับครูของวิทยาลัยอื่น จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า ๕๗ ตอนที่ ๕๕ วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๒๐)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๖๑ (พ.ศ. ๒๕๒๓)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
พ.ศ. ๒๔๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๔ (พ.ศ. ๒๕๒๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ ๒ ครูซึ่งประจำทำการสอนหนังสือหรือวิชาการต่าง ๆ ที่อยู่ในความควบคุมของกระทรวง ทบวง กรม หรือราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งให้ลงบัญชีทหารกองเกินไว้ แต่ยกเว้นไม่เรียกมาตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการในยามปกติ ได้แก่ ครูในมหาวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา โรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัย โรงเรียนทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนช่างฝีมือทหาร โรงเรียนการชลประทานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โรงเรียนฝึกออาชีพและโรงเรียนประชาสงเคราะห์ของกระทรวงมหาดไทย โรงเรียนเทศบาล โรงเรียนประชาบาล โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กรมการฝึกหัดครู กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมพลศึกษา กรมศิลปากร กรมสามัญศึกษา กรมอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน วิทยาลัยเอกชน โรงเรียนราษฎร์ที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลขึ้นไป ทั้งสายสามัญและสายอาชีพซึ่งใช้หลักสูตรที่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าสองปี สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ กรมอนามัย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์กรมควบคุมโรคติดต่อและสถานศึกษาเดิมปฏิบัติของกระทรวงอุตสาหกรรม"

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๓

พลเอก ป. ตีนสุตานนท์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

ประเทือง กิริติบุตร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรให้ครูซึ่ง
ประจำทำการสอนหนังสือหรือวิชาการต่าง ๆ ในความควบคุมของกรมการศึกษานอกโรงเรียนของ
กระทรวงศึกษาธิการได้รับการยกเว้นไม่ต้องเรียกมาตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการ
ในยามปกติ เช่นเดียวกับครูโรงเรียนอื่น และมาตรา ๑๔ (๕) แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
พ.ศ. ๒๔๕๗ ได้บัญญัติให้การยกเว้นดังกล่าวต้องกำหนดโดยกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎ
กระทรวงนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า ๒๘ ตอนที่ ๔ พ. วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔)

**กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๖๗ (พ.ศ. ๒๕๒๕)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
พ.ศ. ๒๔๕๗**

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๑๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๑ (พ.ศ. ๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ ๒ ครูซึ่งประจำทำการสอนหนังสือหรือวิชาการต่าง ๆ ที่อยู่ในความควบคุมของกระทรวง ทบวง กรม หรือราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งให้ลงบัญชีทหารกองเกินไว้ แต่ยกเว้นไม่เรียกมาตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการในยามปกติ ได้แก่ ครูในมหาวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา โรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัย โรงเรียนทหาร โรงเรียนเตรียมทหาร โรงเรียนช่างฝีมือทหาร โรงเรียนการชลประทานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โรงเรียนฝึกอาชีพและโรงเรียนประชาสงเคราะห์ของกระทรวงมหาดไทย โรงเรียนเทศบาล โรงเรียนประชาบาล โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กรมการฝึกหัดครู กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมพลศึกษา กรมศิลปากร กรมสามัญศึกษา กรมอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน วิทยาลัยเอกชน โรงเรียนราษฎร์ที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลขึ้นไปทั้งสายสามัญและสายอาชีพ ซึ่งใช้หลักสูตรที่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าสองปี สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ กรมอนามัยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมควบคุมโรคติดต่อ และสถานศึกษาเคมีปฏิบัติของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน"

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕

พลเอก ป. ตีนสูตานนท์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

พลเอก สิริทิ จิรโรจน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่ครูซึ่งประจำทำการสอนหนังสือหรือวิชาการต่าง ๆ ในความควบคุมของกระทรวงอุตสาหกรรมในสถานศึกษาเคมีปฏิบัติของกระทรวงอุตสาหกรรม เคยได้รับการยกเว้นไม่เรียกมารับการตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการในยามปกติตามข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ.๒๕๑๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ.๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๑ (พ.ศ.๒๕๒๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ ต่อมาสถานศึกษาเคมีปฏิบัติของกระทรวงอุตสาหกรรม ได้โอนไปเป็นสถานศึกษาเคมีปฏิบัติของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน สมควรให้ครูซึ่งประจำทำการสอนหนังสือหรือวิชาการต่าง ๆ ในความควบคุมของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงานในสถานศึกษาเคมีปฏิบัติของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ได้รับการยกเว้นไม่เรียกมาตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการในยามปกติเช่นเดียวกับครูในสถานศึกษาเดิมดังกล่าวแล้ว จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า ๗๐ ตอนที่ ๓ พ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๖๘ (พ.ศ. ๒๕๒๖)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
พ.ศ. ๒๔๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความในข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๑๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๗ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ ๒ ครูซึ่งประจำทำการสอนหนังสือหรือวิชาการต่าง ๆ ที่อยู่ในความควบคุมของกระทรวง ทบวง กรม หรือราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งให้ลงบัญชีทหารกองเกินไว้ แต่ยกเว้นไม่เรียกมาตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการในยามปกติ ได้แก่ครูในมหาวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา โรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัย โรงเรียนทหาร โรงเรียนช่างฝีมือทหารโรงเรียนการชลประทานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โรงเรียนฝึกอาชีพและโรงเรียนประชาสงเคราะห์ของกระทรวงมหาดไทย โรงเรียนเทศบาล โรงเรียนและสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร โรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กรมการฝึกหัดครู กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมพลศึกษา กรมศิลปากร กรมสามัญศึกษา กรมอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน โรงเรียนเอกชนที่เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลขึ้นไปทั้งสายสามัญและสายอาชีพ ซึ่งใช้หลักสูตรที่มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าสองปี สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ กรมอนามัย กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมควบคุมโรคติดต่อ และสถานศึกษาเคมีปฏิบัติของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน"

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๖

พลเอก ป. ตีนสุตานนท์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

พลเอก สิทธิ จิรโรจน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่ครูซึ่งประจำทำการสอนหนังสือหรือวิชาการต่าง ๆ ในโรงเรียนประชาบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โรงเรียนประถมศึกษาของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนเทศบาลและโรงเรียนประชาบาลของกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนสุขาภิบาลนาเกลือ จังหวัดชลบุรี และโรงเรียนเตรียมทหารของกระทรวงกลาโหม เคยได้รับการยกเว้นไม่เรียกมารับการตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารของประจำการในยามปกติ

ต่อมาได้มีการโอนโรงเรียนประชาบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และโรงเรียนประถมศึกษา ของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และได้มีการจัดระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานครขึ้นใหม่กับได้ยุบเลิกสุขาภิบาลนาเกลือ จังหวัดชลบุรี และจัดตั้งเป็นเมืองพัทยาขึ้น ทำให้ฐานะของโรงเรียนเทศบาลและโรงเรียนประชาบาลของกรุงเทพมหานครและของสุขาภิบาลนาเกลือ จังหวัดชลบุรี เปลี่ยนไปเป็นโรงเรียนและสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครและโรงเรียนในสังกัดเมืองพัทยา แต่ครูของโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนและสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยายังไม่ได้รับการยกเว้นดังกล่าว

ดังนั้นสมควรให้ครูซึ่งประจำการสอนหนังสือหรือวิชาการต่าง ๆ ในโรงเรียนดังกล่าวได้รับการยกเว้น ไม่เรียกมาตรวจเลือกเข้ารับราชการทหารกองประจำการในยามปกติเช่นเดียวกับครูในโรงเรียนเดิมที่ได้เคยได้รับการยกเว้นมาแล้ว นอกจากนี้ได้มีการยุบเลิกโรงเรียนเตรียมทหารซึ่งอยู่ในความควบคุมของกระทรวงกลาโหมแล้ว จึงต้องยกเลิกการยกเว้นดังกล่าวให้ครูซึ่งประจำการทำการสอนหนังสือหรือวิชาการต่าง ๆ ในโรงเรียนเตรียมทหารด้วย จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา หน้า ๑๗๑ ตอนที่ ๘๓ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๒๖)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๗๒ (พ.ศ. ๒๕๓๔)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิบัติ ฉบับที่ ๒๒๖ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๕ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ ๖ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนซึ่งได้รับการผ่อนผันไม่ต้องเรียกเข้ารับราชการทหารในการเรียกพลเพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อม ตามข้อ ๒ ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ให้บุคคลตาม (๑) และ (๒) ของข้อ ๒ แจ้งต่อเจ้าอาวาสวัดซึ่งบุคคลนั้นมีที่อยู่หรือพำนักอาศัยอยู่ และให้เจ้าอาวาสที่ได้รับแจ้งจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลดังกล่าวตามแบบ สด. ๔๕ ท้ายกฎกระทรวงนี้ ส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่วัดนั้นตั้งอยู่โดยไม่ชักช้า แต่ถ้าบุคคลนั้นมีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่จังหวัดอื่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับบัญชีรายชื่อส่งบัญชีรายชื่อนั้นต่อไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้น

(๒) ให้บุคคลตาม (๓) ของข้อ ๒ นำหลักฐานไปแจ้งด้วยตนเองต่อนายอำเภอแห่งท้องที่ที่บุคคลนั้นมีหน้าที่ประจำในกิจของศาสนาอยู่ และให้นายอำเภอที่ได้รับแจ้งจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลดังกล่าวตามแบบ สด. ๔๕ ท้ายกฎกระทรวงนี้ ส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่อำเภอที่ตั้งอยู่โดยไม่ชักช้า แต่ถ้าบุคคลนั้นมีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่จังหวัดอื่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับบัญชีรายชื่อส่งบัญชีรายชื่อนั้นต่อไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้น

(๓) ให้บุคคลตาม (๔) ของข้อ ๒ แจ้งต่อเลขาธิการรัฐสภา และให้เลขาธิการรัฐสภา จัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลดังกล่าวตามแบบ สด.๔๕ ทำยกฎกระทรวงนี้ ส่งไปยังกระทรวงกลาโหมโดยไม่ชักช้า ให้กระทรวงกลาโหมส่งบัญชีรายชื่อนั้นต่อไปยังกองบัญชาการทหารสูงสุด และผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้น

(๔) ให้บุคคลตาม (๕) ของข้อ ๒ แจ้งหลักฐานไปยังนายอำเภอแห่งท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้น และให้นายอำเภอที่ได้รับแจ้งจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลดังกล่าวตามแบบ สด. ๔๕ ทำยกฎกระทรวงนี้ ส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่อำเภอที่ตั้งอยู่โดยไม่ชักช้า

(๕) ให้บุคคลตาม (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๒๔) ของข้อ ๒ แจ้งต่อสถานศึกษาที่บุคคลนั้นศึกษาอยู่ และให้สถานศึกษาที่ได้รับแจ้งจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลดังกล่าวตามแบบ สด.๔๕ ทำยกฎกระทรวงนี้ ส่งไปยังกระทรวงกลาโหมโดยไม่ชักช้า ให้กระทรวงกลาโหมส่งบัญชีรายชื่อนั้นต่อไปยังกองบัญชาการทหารสูงสุดและผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้น

(๖) ให้บุคคลตาม (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๒๒) และ (๒๓) ของข้อ ๒ แจ้งต่อส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง องค์การของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ เมืองพัทยาหรือเทศบาลซึ่งบุคคลนั้นสังกัดอยู่แล้วแต่กรณี และให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง องค์การของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ เมืองพัทยาหรือเทศบาลที่ได้รับแจ้งจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลดังกล่าวตามแบบ สด.๔๕ ทำยกฎกระทรวงนี้ ส่งไปยังกระทรวงกลาโหมโดยไม่ชักช้าให้กระทรวงกลาโหมส่งบัญชีรายชื่อนั้นต่อไปยังกองบัญชาการทหารสูงสุด และผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้น

(๗) ให้บุคคลตาม (๑๐) (๑๕) (๑๖) (๑๗) (๑๘) (๑๙) (๒๐) และ (๒๑) ของข้อ ๒ นำหลักฐานไปแจ้งด้วยตนเองต่อนายอำเภอแห่งท้องที่ที่บุคคลนั้นประจำหรือสังกัดอยู่ แล้วแต่กรณี และให้นายอำเภอที่ได้รับแจ้งจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลดังกล่าวตามแบบ สด. ๔๕ ทำยกฎกระทรวงนี้ ส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่อำเภอที่ตั้งอยู่โดยไม่ชักช้า แต่ถ้า บุคคลนั้นมีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่จังหวัดอื่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับบัญชีรายชื่อส่งบัญชีรายชื่อนั้นต่อไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้น

การผ่อนผันไม่ต้องเรียกเข้ารับราชการทหารในการเรียกพลเพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อมพร้อมของทหารกองเกินหรือทหารกองหนุน ซึ่งมีฐานะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ ให้มีผลนับแต่วันที่เจ้าอาวาส เลขานุการรัฐสภา สถานศึกษา ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง องค์การของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ เมืองพัทยา เทศบาลหรือนายอำเภอ ส่งบัญชีรายชื่อของบุคคลดังกล่าวไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่วัดหรืออำเภอนั้นตั้งอยู่ หรือไปยังกระทรวงกลาโหมแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนพ้นจากฐานะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๑๕) (๑๖) (๑๗) (๑๘) (๑๙) (๒๐) (๒๑) (๒๒) (๒๓) และ (๒๔) ให้เจ้าอาวาส เลขานุการรัฐสภา สถานศึกษา ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง องค์การของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ เมืองพัทยา เทศบาลหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี จัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลดังกล่าวตามแบบ สด.๔๖ ท้ายกฎกระทรวงนี้ แล้ว ดำเนินการต่อไปตามขั้นตอนและวิธีการตามที่กำหนดไว้ใน (๑) (๓) (๕) (๖) และ (๗) โดยไม่ชักช้า ส่วนในกรณีที่ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนพ้นจากฐานะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ (๓) และ (๕) ให้บุคคลนั้นแจ้งด้วยตนเองต่อนายอำเภอแห่งท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้นโดยไม่ชักช้า และให้นายอำเภอที่ได้รับแจ้งจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคล ดังกล่าวตามแบบ สด.๔๖ ท้ายกฎกระทรวงนี้ ส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่อำเภอนั้นตั้งอยู่โดยเร็ว

การพ้นจากฐานะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒ ให้มีผลทันทีนับแต่วันที่บุคคลนั้นพ้นจากฐานะดังกล่าว"

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๕ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๕ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ ๕ ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนซึ่งได้รับการผ่อนผันไม่ต้องเข้ารับการระดมพล ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ให้บุคคลตาม (๑) ของข้อ ๘ แจ้งต่อเจ้าอาวาสวัดซึ่งบุคคลนั้นมีที่อยู่หรือพำนักอาศัยอยู่ และให้เจ้าอาวาสที่ได้รับแจ้งจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลดังกล่าวตามแบบ สด.๔๕ ท้ายกฎกระทรวงนี้ส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่วัดนั้นตั้งอยู่โดยไม่ชักช้า แต่ถ้าบุคคลนั้นมีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่จังหวัดอื่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับบัญชีรายชื่อส่งบัญชีรายชื่อนั้นต่อไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้น

(๒) ให้บุคคลตาม (๒) ของข้อ ๘ นำหลักฐานไปแจ้งด้วยตนเองต่อนายอำเภอแห่งท้องที่ที่บุคคลนั้นมีหน้าที่ประจำในกิจของศาสนาอยู่ให้นายอำเภอที่ได้รับแจ้งจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลดังกล่าวตามแบบ สด.๔๕ ทำยกกฎกระทรวงนี้ ส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่อำเภอที่ตั้งอยู่โดยไม่ชักช้า แต่ถ้าบุคคลนั้นมีภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่จังหวัดอื่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับบัญชีรายชื่อส่งบัญชีรายชื่อนั้นต่อไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้น

(๓) ให้บุคคลตาม (๓) ของข้อ ๘ แจ้งต่อเลขาธิการรัฐสภา และให้เลขาธิการรัฐสภาจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลดังกล่าวตามแบบ สด.๔๕ ทำยกกฎกระทรวงนี้ ส่งไปยังกระทรวงกลาโหมโดยไม่ชักช้า ให้กระทรวงกลาโหมส่งบัญชีรายชื่อนั้นต่อไปยังกองบัญชาการทหารสูงสุดและผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้น

(๔) ให้บุคคลตาม (๔) และ (๕) ของข้อ ๘ แจ้งต่อสถานศึกษาที่บุคคลนั้นศึกษาอยู่ และให้สถานศึกษาที่ได้รับแจ้งจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลดังกล่าวตามแบบ สด.๔๕ ทำยกกฎกระทรวงนี้ส่งไปยังกระทรวงกลาโหมโดยไม่ชักช้า ให้กระทรวงกลาโหมส่งบัญชีรายชื่อนั้นต่อไปยังกองบัญชาการทหารสูงสุดและผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้น

(๕) ให้บุคคลตาม (๖) ของข้อ ๘ แจ้งหลักฐานไปยังนายอำเภอแห่งท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้น และให้นายอำเภอที่ได้รับแจ้งจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลดังกล่าวตามแบบ สด. ๔๕ ทำยกกฎกระทรวงนี้ ส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่อำเภอที่ตั้งอยู่ โดยไม่ชักช้า

(๖) ให้บุคคลตาม (๗) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๑๕) (๑๖) (๑๗) และ (๑๘) ของข้อ ๘ นำหลักฐานไปแจ้งด้วยตนเองต่อนายอำเภอ รัฐวิสาหกิจ เมืองพัทยา หรือเทศบาลว่าบุคคลนั้นสังกัดอยู่แล้วแต่กรณี และให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง องค์การของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ เมืองพัทยา หรือเทศบาลที่ได้รับแจ้งจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลดังกล่าวตามแบบ สด. ๔๕ ทำยกกฎกระทรวงนี้ ส่งไปยังกระทรวงกลาโหมโดยไม่ชักช้าให้กระทรวงกลาโหมส่งบัญชีรายชื่อนั้นต่อไปยังกองบัญชาการทหารสูงสุด และผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้น

(๗) ให้บุคคลตาม (๗) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๑๕) (๑๖) (๑๗) และ (๑๘) ของข้อ ๘ นำหลักฐานไปแจ้งด้วยตนเองต่อนายอำเภอแห่งท้องที่ที่บุคคลนั้นประจำหรือสังกัดอยู่แล้วแต่กรณี และให้นายอำเภอที่ได้รับแจ้งจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลดังกล่าวตามแบบ สด. ๔๕ ทำยกกฎกระทรวงนี้ ส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่อำเภอที่ตั้งอยู่โดยไม่ชักช้า แต่ถ้าบุคคลนั้นมี

ภูมิลำเนาทหารอยู่ในท้องที่จังหวัดอื่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับบัญชีรายชื่อส่งบัญชีรายชื่อนั้นต่อไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้น

การผ่อนผันไม่ต้องเข้ารับการระดมพลของทหารกองเกินหรือทหารกองหนุน ซึ่งมีฐานะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๘ ให้มีผลนับแต่วันที่เจ้าอาวาส เลขานุการรัฐสภา สถานศึกษา ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง องค์การของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ เมืองพัทยา เทศบาล หรือ นายอำเภอส่งบัญชีรายชื่อของบุคคลดังกล่าวไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่วัดหรืออำเภอนั้นตั้งอยู่ หรือไปยังกระทรวงกลาโหม แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนพ้นจากฐานะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๘ (๑) (๓) (๔) (๕) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๑๕) (๑๖) (๑๗) (๑๘) (๑๙) และ (๒๐) ให้เจ้าอาวาส เลขานุการรัฐสภา สถานศึกษา ส่วนราชการที่เกี่ยวข้ององค์การของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ เมืองพัทยา เทศบาล หรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี จัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลดังกล่าวตามแบบ สด.๔๖ ท้ายกฎกระทรวงนี้ แล้วดำเนินการต่อไปตามขั้นตอนและวิธีการตามที่กำหนดไว้ใน (๑) (๓) (๔) (๖) และ (๗) โดยไม่ชักช้า ส่วนในกรณีที่ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนพ้นจากฐานะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๘(๒) และ (๖) ให้บุคคลนั้นแจ้งด้วยตนเองต่อนายอำเภอแห่งท้องที่ที่เป็นภูมิลำเนาทหารของบุคคลนั้นโดยไม่ชักช้า และให้นายอำเภอที่ได้รับแจ้งจัดทำบัญชีรายชื่อของบุคคลดังกล่าวตามแบบ สด.๔๖ ท้ายกฎกระทรวงนี้ส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่อำเภอนั้นตั้งอยู่โดยเร็ว

การพ้นจากฐานะตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๘ ให้มีผลทันทีนับแต่วันที่บุคคลนั้นพ้นจากฐานะดังกล่าว"

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๐ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๕ (พ.ศ.๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ข้อ ๑๐ ในกรณีจำเป็นเพื่อการป้องกันประเทศโดยตรงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม จะสั่งเพิกถอนการผ่อนผันตามข้อ ๒ หรือ ข้อ ๘ แก่ทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนบางคนหรือ บางประเภทการเรียกพลเพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อมหรือในการระดมพลคราวใดตามที่เห็นสมควรก็ได้"

ข้อ ๔ ให้เพิ่มแบบ สด.๔๕ และแบบ สด.๔๖ ท้ายกฎกระทรวงนี้เป็นแบบ สด. ๔๕ และแบบ สด.๔๖ ท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๕ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๔
พลเรือเอก ประพัฒน์ กฤษณจันทร์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
พลเอก อิศระพงศ์ หนูนภักดิ์
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ : - เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขปรับปรุงวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนซึ่งได้รับการผ่อนผันไม่ต้องเรียกเข้ารับราชการทหารในการเรียกพลเพื่อตรวจสอบ เพื่อฝึกวิชาทหาร หรือเพื่อทดลองความพร้อมและในการระดมพลเพื่อให้ทางราชการสามารถตรวจสอบจำนวนและรายชื่อของทหารกองเกินหรือทหารกองหนุนซึ่งได้รับการผ่อนผันดังกล่าวได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งสมควรแก้ไขอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมในการเพิกถอนการผ่อนผันให้สอดคล้องกับการแก้ไขปรับปรุงวิธีปฏิบัติดังกล่าวด้วย จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตอนที่ ๑๘๓ หน้า ๕๑๖ วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๓๔)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๗๓ (พ.ศ. ๒๕๓๖)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
พ.ศ. ๒๔๙๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๕ (๓) และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๘ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗

(๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๑ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗

(๓) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๔ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗

(๔) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๘ (พ.ศ. ๒๕๑๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗

(๕) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๙ (พ.ศ. ๒๕๑๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗

(๖) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๐ (พ.ศ. ๒๕๑๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗

(๗) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๑ (พ.ศ. ๒๕๒๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗

(๘) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๓ (พ.ศ. ๒๕๒๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๒ บุคคลซึ่งจะได้รับการผ่อนผันตามมาตรา ๒๕ (๓) คือ

(ก) นิสิตหรือนักศึกษามหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ดังต่อไปนี้

(๑) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(๒) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(๓) มหาวิทยาลัยขอนแก่น

(๔) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(๕) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

(๖) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(๗) มหาวิทยาลัยนเรศวร

(๘) มหาวิทยาลัยบูรพา

(๙) มหาวิทยาลัยมหิดล

(๑๐) มหาวิทยาลัยรามคำแหง เฉพาะผู้ซึ่งมีผลการศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยสอบไล่ได้ภาคละไม่น้อยกว่าเก้านวษกิตทุกภาคติดต่อกัน เว้นแต่ภาคใดขาดสอบเพราะเหตุสุดวิสัยซึ่งมหาวิทยาลัยรับรอง

(๑๑) มหาวิทยาลัยศิลปากร

(๑๒) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(๑๓) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

(๑๔) มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

(๑๕) สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

(๑๖) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง

(๑๗) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

(๑๘) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

(๑๙) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

(๒๐) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

(๒๑) วิทยาลัยครู สังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการแต่สำหรับการศึกษาภาคนอกเวลา ผ่อนผันให้เฉพาะผู้ซึ่งมีผลการศึกษาโดยสอบไล่ได้ภาคละไม่น้อยกว่าเก้านวษกิตทุกภาคติดต่อกัน เว้นแต่ภาคใดขาดสอบเพราะเหตุสุดวิสัยซึ่งสถาบันการศึกษารับรอง

ทั้งนี้ ผ่อนผันให้เฉพาะผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษาที่ไม่สูงกว่าชั้นปริญญาโทและ
ผ่อนผันให้จนถึงอายุครบยี่สิบหกปีบริบูรณ์ เว้นแต่บัณฑิตหรือนักศึกษาวิชาแพทยศาสตร์ผ่อนผันให้
ในระหว่างที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลหรือสถาบันทางแพทย์เพื่อขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต
เป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรมอีกหนึ่งปี

(ข) นักศึกษามหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ดังต่อไปนี้

- (๑) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- (๒) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- (๓) มหาวิทยาลัยพายัพ
- (๔) มหาวิทยาลัยรังสิต
- (๕) มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- (๖) มหาวิทยาลัยสยาม
- (๗) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- (๘) มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
- (๙) สถาบันเทคโนโลยีสังคม(เกริก)
- (๑๐) สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

ทั้งนี้ ผ่อนผันให้เฉพาะผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษาเพื่อรับประกาศนียบัตรหรือ
ปริญญาที่ไม่สูงกว่าชั้นปริญญาโทและผ่อนผันให้จนถึงอายุครบยี่สิบหกปีบริบูรณ์ เว้นแต่นักศึกษา
วิชาแพทยศาสตร์ผ่อนผันให้ในระหว่างที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลหรือสถาบันทางแพทย์เพื่อขึ้น
ทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรมอีก
หนึ่งปี

(ค) นักเรียนหรือนักศึกษาโรงเรียนอาชีพหรือวิทยาลัย สังกัดหรืออยู่ในความควบคุม
ของกระทรวง ทบวง หรือองค์การของรัฐ ดังต่อไปนี้

- (๑) กระทรวงกลาโหม ได้แก่ โรงเรียนช่างฝีมือทหาร
- (๒) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่
 ๑. โรงเรียนการชลประทาน
 ๒. โรงเรียนป่าไม้แพร่
 ๓. โรงเรียนสัตวแพทย์

(๓) กระทรวงคมนาคม ได้แก่

๑. ศูนย์ฝึกพาณิชย์นาวี
๒. โรงเรียนอุตุนิยมวิทยา

(๔) กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สถานศึกษาเคมี

ปฏิบัติ

(๕) กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่

๑. สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาทุกระดับซึ่งเรียนตามหลักสูตรที่เปิดสอนไม่น้อยกว่าหนึ่งปีการศึกษา

๒. โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

๓. วิทยาลัยช่างศิลป์ สังกัดกรมศิลปากร
๔. วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดกรมศิลปากร
๕. วิทยาลัยพลศึกษา สังกัดกรมพลศึกษา

(๖) กระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

๑. นักเรียนกายอุปกรณ์
๒. นักเรียนผู้ช่วยพยาบาล
๓. นักเรียนพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์
๔. นักศึกษาพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์
๕. โรงเรียนเจ้าพนักงานเภสัชกรรม
๖. โรงเรียนเจ้าพนักงานรังสีการแพทย์
๗. โรงเรียนเจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์การแพทย์ สาขาพยาธิวิทยา
๘. โรงเรียนเซลล์วิทยา
๙. โรงเรียนผู้ช่วยทันตแพทย์
๑๐. โรงเรียนผู้ช่วยเภสัชกร
๑๑. โรงเรียนเวชสถิติ
๑๒. โรงเรียนเวชสาริต
๑๓. วิทยาลัยการสาธารณสุข
๑๔. วิทยาลัยพยาบาล

- (๗) ทบวงมหาวิทยาลัย ได้แก่
- ๑ นักเรียนผู้ช่วยพยาบาล
 - ๒ วิทยาลัยเกษตรบัณฑิต
 - ๓ วิทยาลัยคริสเตียน
 - ๔ วิทยาลัยเซนต์จอห์น
 - ๕ วิทยาลัยบัณฑิตพิชญ์โลก
 - ๖ วิทยาลัยบัณฑิตสกลนคร
 - ๗ วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์
 - ๘ วิทยาลัยภาคกลาง
 - ๙ วิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - ๑๐ วิทยาลัยมหานคร
 - ๑๑ วิทยาลัยมิชชัน
 - ๑๒ วิทยาลัยโยนก
 - ๑๓ วิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
 - ๑๔ วิทยาลัยศรีโสภณ
 - ๑๕ วิทยาลัยสยามบัณฑิต
 - ๑๖ วิทยาลัยแสงธรรม
 - ๑๗ วิทยาลัยหัวเฉียว
 - ๑๘ วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
- (๘) การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้แก่ โรงเรียนวิศวกรรมรถไฟ
- (๙) การสื่อสารแห่งประเทศไทย ได้แก่ โรงเรียนการไปรษณีย์และโทรคมนาคม
- (๑๐) วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย ได้แก่ นักเรียนผู้ช่วยพยาบาลและ

นักศึกษาพยาบาล

- (๑๑) สภากาชาดไทย ได้แก่ โรงเรียนรังสีเทคนิค

ทั้งนี้ ผ่อนผันให้เฉพาะผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษาเพื่อรับประกาศนียบัตรหรือปริญญาตรีหรือวิทยฐานะซึ่งทางราชการรับรองว่าเทียบได้ไม่สูงกว่าชั้นปริญญาตรีและผ่อนผันให้จนถึงอายุครบยี่สิบหกปีบริบูรณ์

(ง) นักเรียนโรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของสถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดหรือในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ มหาวิทยาลัย หรือวิทยาลัย โดยให้ได้รับการผ่อนผันจนสำเร็จระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้ ไม่เกินอายุยี่สิบสองปีบริบูรณ์

ข้อ ๓ ให้เป็นหน้าที่ของมหาวิทยาลัย สถาบัน โรงพยาบาล หรือ วิทยาลัยของรัฐ กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่ากรม หรือองค์กรของรัฐ แล้วแต่กรณี ส่งรายชื่อบุคคลที่จะได้รับการผ่อนผันตามข้อ ๒ ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งผู้นั้นมีภูมิลำเนาทหารอยู่ ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของปีที่จะต้องตรวจเลือกเข้ากองประจำการ

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชียด้วย

ข้อ ๔ ให้เป็นหน้าที่ของมหาวิทยาลัย สถาบัน และวิทยาลัย แล้วแต่กรณี ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ส่งรายชื่อบุคคลที่จะได้รับการผ่อนผันตามข้อ ๒ ต่อทบวงมหาวิทยาลัยและให้ทบวงมหาวิทยาลัยส่งรายชื่อบุคคลดังกล่าวไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งผู้นั้นมีภูมิลำเนาทหารอยู่ ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของปีที่จะต้องตรวจเลือกเข้ากองประจำการ

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖

พลเอก วิจิตร สุขมาก

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากปัจจุบันกฎกระทรวงว่าด้วยการผ่อนผันการรับราชการทหารกองประจำการของบุคคลซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษามีอยู่หลายฉบับไม่สะดวกแก่การปฏิบัติ สมควรรวมไว้ในกฎกระทรวงฉบับเดียวกัน ประกอบกับมีการจัดตั้งสถานศึกษาขึ้นใหม่สมควรผ่อนผันให้นิสิต นักศึกษาในสถานศึกษานั้นได้รับการผ่อนผันการรับราชการทหารกองประจำการ รวมทั้งสถานศึกษาบางแห่งได้ยกเลิกไปแล้ว สมควรปรับปรุงกฎกระทรวงในเรื่องดังกล่าว จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตอนที่ ๑๘ พ หน้า ๓๘ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๖)

กฎกระทรวง
ฉบับที่ ๗๔ (พ.ศ. ๒๕๕๐)
ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร
พ.ศ. ๒๕๕๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๑ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๖ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗

(๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๖๕ (พ.ศ. ๒๕๒๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗

ข้อ ๒ โรคหรือสภาพร่างกายหรือสภาพจิตใจ ซึ่งไม่สามารถจะรับราชการทหารได้ตามมาตรา ๔๑ คือ

(๑) โรคหรือความผิดปกติของตา

(ก) ตาข้างหนึ่งข้างใดบอด คือเมื่อรักษาและแก้ไขสายตาด้วยแว่นแล้ว การมองเห็นยังอยู่ในระดับต่ำกว่า ๓/๖๐ หรือลานสนามตาโดยเฉลี่ยแคบกว่า ๑๐ องศา

(ข) สายตาไม่ปกติ คือเมื่อรักษาและแก้ไขสายตาด้วยแว่นแล้วการมองเห็นยังอยู่ในระดับ ๖/๒๔ หรือต่ำกว่าทั้งสองข้าง

(ค) สายตาสั้นมากกว่า ๘ ไดออปเตอร์ หรือสายตายาวมากกว่า ๕ ไดออปเตอร์ทั้งสองข้าง

(ง) ต้อแก้วตาทั้งสองข้าง (Bilateral Cataract)

(จ) ต้อหิน (Glaucoma)

(ฉ) โรคขี้ัวประสาทตาเสื่อมทั้ง ๒ ข้าง (Optic Atrophy)

(ช) กระจกตามอักเสบเรื้อรังหรือขุ่นทั้งสองข้าง

(๒) โรคหรือความผิดปกติของหู

(ก) หูหนวกทั้งสองข้าง ต้องใช้เสียงในช่วงคลื่นความถี่ ๕๐๐-๒,๐๐๐ รอบต่อวินาทีหรือเกินกว่า ๕๕ เดซิเบล จึงจะได้อยู่ทั้งสองข้าง

(ข) หูชั้นกลางอักเสบเรื้อรังทั้งสองข้าง

(ค) เยื่อแก้วหูทะลุทั้งสองข้าง

(๓) โรคของหัวใจและหลอดเลือด

(ก) หัวใจหรือหลอดเลือดพิการอย่างถาวร จนอาจเกิดอันตรายร้ายแรง

(ข) ลิ้นหัวใจพิการ

(ค) การเต้นของหัวใจผิดปกติอย่างถาวร จนอาจเกิดอันตรายร้ายแรง

(ง) โรคของกล้ามเนื้อหัวใจชนิดที่ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้และอาจเป็นอันตราย

(จ) หลอดเลือดแดงใหญ่โป่งพอง

(ฉ) หลอดเลือดภายในกระโหลกศีรษะโป่งพองหรือผิดปกติชนิดที่อาจเป็นอันตราย

(๔) โรคเลือดและอวัยวะสร้างเลือด

(ก) โรคเลือดหรืออวัยวะสร้างเลือดผิดปกติอย่างถาวรและอาจเป็นอันตราย

(ข) ภาวะม้ามโต (Hypersplenism) ที่รักษาไม่หายและอาจเป็นอันตราย

(๕) โรคของระบบหายใจ

(ก) โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง (Chronic Obstructive Pulmonary Diseases)

(ข) โรคหลอดลมพอง (Bronchiectasis)

(ค) โรคหืด (Asthma)

(ง) โรคของระบบหายใจที่ทำให้สมรรถภาพปอดลดลงอย่างถาวรจน Forced Expirator Volume in One Second ต่ำกว่า ๒ ลิตร หรือ ForcedVital Capacity ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ของค่าปกติ

(๖) โรคของระบบปัสสาวะ

(ก) ไตอักเสบเรื้อรัง

(ข) กลุ่มอาการไตพิการ (Nephrotic Syndrome)

(ค) ไตวายเรื้อรัง

(ง) ไตพองเป็นถุงน้ำแต่กำเนิด (Polycystic Kidney)

(๗) โรคหรือความผิดปกติของกระดูก ข้อ และกล้ามเนื้อ

(ก) ข้ออักเสบเรื้อรังจนกระดูกเปลี่ยนรูป

(ข) แขน ขา มือ เท้า นิ้ว อย่างใดอย่างหนึ่งผิดปกติ ดังต่อไปนี้

๑. แขน ขา มือ หรือเท้า คับหรือพิการ ถึงแม้ว่าจะรักษาด้วยวิธีใหม่ที่สุด
แล้วก็ยังใช้การไม่ได้

๒. นิ้วหัวแม่มือคับจนถึงข้อปลายนิ้วหรือพิการถึงขั้นใช้การไม่ได้

๓. นิ้วชี้ของมือคับตั้งแต่ข้อปลายนิ้ว

๔. นิ้วมือในมือข้างเดียวกันตั้งแต่สองนิ้วขึ้นไปคับจนถึงข้อปลายนิ้ว
หรือพิการถึงขั้นใช้การไม่ได้

๕. นิ้วหัวแม่มือเท้าคับจนถึงข้อปลายนิ้วหรือพิการถึงขั้นใช้การไม่ได้

๖. นิ้วเท้าในเท้าข้างเดียวกันตั้งแต่สองนิ้วขึ้นไปคับจนถึงข้อปลายนิ้ว
หรือพิการถึงขั้นใช้การไม่ได้

๗. นิ้วเท้าในเท้าแต่ละข้างตั้งแต่หนึ่งนิ้วขึ้นไปคับจนถึงข้อปลายนิ้วหรือ
พิการถึงขั้นใช้การไม่ได้

๘. นิ้วเท้าในเท้าข้างใดข้างหนึ่งตั้งแต่หนึ่งนิ้วขึ้นไปคับจนถึงข้อโคนนิ้ว
หรือพิการถึงขั้นใช้การไม่ได้

(ค) คอเอียงหรือแข็งที่อชนิคถาวร

(ง) กระดูกสันหลัง โกงหรือคดหรือแอ่นจนเห็นได้ชัด หรือแข็งที่อชนิคถาวร

(จ) กล้ามเนื้อเหี่ยวลีบหรือหดสั้น (Atrophy or Contracture) จนเป็นผลให้
อวัยวะส่วนหนึ่งส่วนใดใช้อากรไม่ได้

(๘) โรคของต่อมไร้ท่อและภาวะผิดปกติของเมตะบอลิซึม

(ก) ภาวะต่อมธัยรอยด์ทำงานน้อยไปอย่างถาวร

(ข) ภาวะต่อมพาราธัยรอยด์ทำงานน้อยไปอย่างถาวร

(ค) ภาวะต่อมใต้สมองผิดปกติอย่างถาวร

(ง) เบาหวาน

(จ) ภาวะอ้วน (Obesity) ซึ่งมีดัชนีความหนาของร่างกาย (Body Mass Index) ตั้งแต่ ๓๕ กิโลกรัมต่อตารางเมตรขึ้นไป

(ฉ) โรคหรือความผิดปกติเกี่ยวกับเมตาบอลิซึมของแร่ธาตุ สารอาหาร คูลสารน้ำ อีเล็กโทรไลต์และกรดต่าง ตลอดจนเมตาบอลิซึมอื่น ๆ ชนิดถาวร และอาจเป็นอันตราย

(ค) โรคติดเชื้อ

(ก) โรคเรื้อน

(ข) โรคเท้าช้าง

(ค) โรคติดเชื้อเรื้อรังระยะแสดงอาการรุนแรง ซึ่งไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้

(๑๐) โรคทางประสาทวิทยา

(ก) จิตเจริญล่าช้า (Mental Retardation) ที่มีระดับเซาว์ปัญญา ๖๕ หรือต่ำกว่า
นั้น

(ข) ไข้(Mutism) หรือพูดไม่เป็นภาษาหรือฟังภาษาไม่รู้เรื่อง(Aphasia)

ชนิดถาวร

(ค) ลมชัก (Eoukeost) หรือโรคที่ทำให้มีอาการชัก(Seizures) อย่างถาวร

(ง) อัมพาต (Paralysis) ของแขนขา มือ หรือเท้า ชนิดถาวร

(จ) สมองเสื่อม(Dementia)

(ฉ) โรคหรือความผิดปกติของสมองหรือไขสันหลังที่ทำให้เกิดความผิดปกติอย่างมากในการเคลื่อนไหวของแขนหรือขาอย่างถาวร

(ช) กล้ามเนื้อหมดกำลังอย่างหนัก (Myasthenia Gravis)

(๑๑) โรคทางจิตเวช

(ก) โรคจิตหรือโรคที่ทำให้จิตผิดปกติอย่างรุนแรงและถาวร

(๑๒) โรคอื่น ๆ

(ก) ภาวะเทย์ (Hermaphroditism)

(ข) มะเร็ง (Malignant)

(ค) โรคตับอักเสบเรื้อรังชนิดร้ายแรง (Chronic Active Hepatitis)

(ง) ตับแข็ง (Cirrhosis of Liver)

(จ) คนเผือก (Albino)

- (ฉ) โรงูปีสอริธิมาโตซซัททั่วร่างกาย (Systemic Lupus Erythematosus)
(ช) กายแข็งทั่วร่างกาย (Systemic Sclerosis)
(ซ) รูปวิปริตต่าง ๆ ได้แก่
(๑) จมูกโหว่
(๒) เพดานโหว่หรือสูงหรือสั้น ใกล้เคียงหูไม่ชัด

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

เสนาะ เทียมทอง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงนี้ คือ โดยที่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๖(พ.ศ. ๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน การกำหนดความพิการทุพพลภาพ หรือโรค ซึ่งไม่สามารถจะรับราชการทหารได้จึงยังไม่สอดคล้องกับสภาพของความพิการทุพพลภาพ หรือโรคที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดความพิการทุพพลภาพหรือโรค เป็นไปอย่างถูกต้องและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงการกำหนดความพิการ ทุพพลภาพ หรือโรค ซึ่งไม่สามารถจะรับราชการทหารได้เสียใหม่ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตอนที่ ๑๘ ก หน้า ๑๑ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๐)

